

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ♦ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ♦ ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

#heartofGreece

Περιεχόμενα

- 4 Π.Ε. Βοιωτίας_Αυθεντική & Φιλόξενη
- 12 Π.Ε. Εύβοιας_Ο προορισμός των 4 εποχών
- 24 Π.Ε. Ευρυτανίας_Η ζωή στα ύψη
- 30 Π.Ε. Φθιώτιδας_Ο τόπος των μύθων
& της Ιστορίας
- 42 Π.Ε. Φωκίδας_Ο Τόπος των Αντιθέσεων
- 48 Προϊόντα Ονομασίας Προέλευσης

ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ & ΦΙΛΟΞΕΝΗ

Γεμάτη όμορφα, γραφικά χωριά, βουνό και θάλασσα, αξιοθέατα, φυσικές ομορφιές, ιστορικά μνημεία αλλά και μυθικούς ήρωες, η Βοιωτία βρίσκεται στο νότιο μέρος της Στερεάς Ελλάδας και εξασφαλίζει στον επισκέπτη μοναδικές εμπειρίες!

Στη Βόρεια πλευρά της Βοιωτίας δεσπόζει επιβλητικός ο **Παρνασσός [01]**, ένα από τα ψηλότερα βουνά της Ελλάδας με τον **Εθνικό Δρυμό** του, που είναι από τους παλιότερους της χώρας και έχει σπάνια χλωρίδα και πανίδα. Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Παρνασσός ήταν αφιερωμένος στον Απόλλωνα και στις «Κωρυκείαδες Νύμφες». Ο Εθνικός Δρυμός του Παρνασσού έχει πυκνή βλάστηση, κυρίως έλατα αλλά και κέδρους, σπάνια ενδημικά φυτά και φιλοξενεί πολλά άγρια ζώα και πουλιά. Ο επισκέπτης θα δει επίσης πανέμορφα φυσικά τοπία και αξιοθέατα όπως καταβόθρες και σπηλαιοί!

Ο **Παρνασσός** έχει γίνει δημοφιλής σε όλη τη χώρα και για το Χιονοδρομικό του κέντρο, το μεγαλύτερο και πιο οργανωμένο της χώρας με... 21 πίστες, 7 χιονοδρομικές διαδρομές, 5 συνδυετικά μονοπάτια, 4πίστες για αρχάριους, συνολικού μήκους 34 χλμ. Αρχίστε την κατάβαση από τα 2260 μ. υψόμετρο και φτάστε έως τα 1640 μ.!

Εξερευνήστε τη βοιωτική γη!

Η Βοιωτία είναι πόλος έλξης όχι μόνο κατά τους χειμερινούς μήνες, με επίκεντρο την Αράχοβα και το χιονοδρομικό κέντρο θεωρείται ένας από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς της χώρας, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Άλλωστε σε ακτίνα λίγων χιλιομέτρων οι επισκέπτες έχουν να επιλέξουν ανάμεσα σε βουνό, θάλασσα, γραφικά χωριά, περιπατητικές διαδρομές, γνωριμία με τον τόπο, ιστορικά και πολιτιστικά μνημεία και ότι άλλο επιθυμούν από δραστηριότητες βιωματικές ή στη φύση αλλά και όμορφες οικογενειακές εμπειρίες!

Σαφώς, περίοπτη θέση κατέχει η **Αράχοβα [02,03]**, το πιο διάσημο και κοσμοπολιτικό χωριό όχι μόνο της Βοιωτίας αλλά της Ελλάδας, που βρίσκεται στους πρόποδες του Παρνασσού. Θα «χαθείτε» στα γραφικά σοκάκια της, θα φάτε στις φημισμένες ταβέρνες αλλά και στα *gourmet* εστιατόριά της, θα πιείτε τον καφέ σας, θα απολαύσετε το ποτό σας και θα διασκεδάσετε στα στέκια της.

[04]

Στη σκιά του Παρνασσού από τη μια και δίπλα στη θάλασσα από την άλλη, φωλιάζει ο γραφικός οικισμός της **Αντίκυρας [05]**, με πόλο έλξης την όμορφη παραλία του με σειρά από καφετέριες και ψαροταβέρνες, ιδανικός προορισμός για εκδρομή, κυρίως το καλοκαίρι. Εδώ θα περπατήσετε κατά μήκος της παραλίας με σήμα κατατεθέν τον Φάρο, θα δείτε την πανοραμική θέα αν ανεφορίσετε στον Προφήτη Ηλία και θα επισκεφτείτε τον διάσημο, σε ντόπιους και επισκέπτες Άγιο Ισίδωρο με την πανέμορφη ομώνυμη παραλία, μόλις 2χλμ. από τον κεντρικό οικισμό.

Μια επίσκεψη αξίζει σίγουρα η ιστορική, γραφική κωμόπολη **Δίστομο [07]**, που στο κέντρο της υπάρχει μνημείο για τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο και βρίσκεται σε πολύ κοντινή απόσταση από την Αράχοβα (15 χλμ.).

Με το αστικό τοπίο να τη χαρακτηρίζει και από την άλλη γεμάτη φυσικές ομορφιές και αξιοθέατα, η **Λιβαδειά [04]**, η πρωτεύουσα της

Βοιωτίας, που η ιστορία της ξεκινά από την αρχαιότητα, είναι μια πόλη χτισμένη ανάμεσα στον Παρνασσό και τον Ελικώνα σε υψόμετρο 160μ. Η βόλτα εδώ ξεκινάει από τις γειτονιές της πόλης με την ενδιαφέρουσα αρχιτεκτονική, την επίσκεψη στο Ιστορικό και Εθνολογικό Μουσείο, το Μουσείο Παλαιών Επαγγελματιών αλλά και τον Πύργο του Ρολογιού, που χτίστηκε επί Φραγκοκρατίας και είναι ένα από τα πιο χαρακτηριστικά σημεία της πόλης. Ανεβείτε στον λόφο του Προφήτη Ηλία να δείτε το ομώνυμο εκκλησάκι, το πανάρχαιο Κάστρο που ανακατασκευάστηκε από Βυζαντινούς και Φράγκους (είναι ένα από τα 4 καταλανικά κάστρα που υπάρχουν σήμερα στην Ελλάδα), αλλά και το Τροφώνιο Μαντείο στους πρόποδες του λόφου, ένα από τα πιο σημαντικά της αρχαιότητας. Τέλος, κάντε μια βόλτα μέχρι το εκκλησάκι της Αγίας Ιερουσαλήμ στη σπηλιά της Ζωοδόχου Πηγής. Τα ορεινά χωριά, σε κοντινή σχετικά απόσταση από τη Λιβαδειά, είναι ιδανικοί προορισμοί για εκδρομή. Ένα από αυτά είναι το γραφικό **Κυριάκι [08]** που βρίσκεται σε υψόμετρο 720 μέτρων στις δυτικές πλαγιές του ελατόφυτου **Ελικώνα**. Είναι από τα ομορφότερα ορεινά χωριά της Βοιωτικής γης. Κάντε μια βόλτα μέχρι

[05]

την **Αρβανίτσα** και ψάξτε από τώρα το πρόγραμμα για το καλύτερο μουσικό φεστιβάλ του καλοκαιριού. Αγοράστε και σκηνή...μουσική και κάμπινγκ στο βουνό, υπέροχη εμπειρία!

Αν ανεβείτε στον λόφο Παλιόκαστρο, η πανοραμική θέα θα σας μαγέψει! Άλλο ένα ορεινό χωριό στις πλαγιές του Ελικώνα, πολύ κοντά στο Κυριάκι είναι η γραφική **Αγία Άννα**. Στο δρόμο ανάμεσα στα δύο αυτά χωριά βρίσκεται το **Δάσος Αρβανίτσα**, ένας χώρος δασικής αναψυχής και ένα πανέμορφο αλπικό τοπίο! Κάντε μια στάση! Συνεχίζοντας, αν έχετε χρόνο, μια όμορφη βόλτα είναι αυτή στους παραθαλάσσιους οικισμούς στις βόρειες ακτές του Κορινθιακού.

Στη Βοιωτία βρίσκεται μια από τις αρχαιότερες πόλεις όχι μόνο της Ελλάδας αλλά και του κόσμου, η **Θήβα**. Σύμφωνα με τον μύθο, η Θήβα χτίστηκε από τον Κάδμο, ήταν η γενέτειρα του Ηρακλή αλλά και η πατρίδα του Οιδίποδα όπως πολλών ακόμα ιστορικών αλλά και μυθικών προσώπων. Η Θήβα επίσης συνδυάζει βουνό και θάλασσα, καταπράσινα βουνά, τον Ελικώνα και τον Κιθαιρώνα, υπέροχες κοιλάδες, δάση, μονοπάτια στις πλαγιές των βουνών, «μυστικά» ακρογιάλια μια ανάσα από την πόλη, παραλιακούς πανάρχαιους οικισμούς με κρυστάλλινα νερά, μια φυσική λίμνη την **Υλίκη [06]** που συνθέτει ένα εντυπωσιακό, πανέμορφο τοπίο και αποτελεί παράλληλα έναν σπουδαίο υδροβιότοπο.

[06]

[07]

[08]

[09]

[10]

Το αρχαιολογικό και ιστορικό ενδιαφέρον φτάνει πολύ πίσω στους αιώνες. Τεράστιας αξίας είναι τα πολιτιστικά και αρχαιολογικά μνημεία, όπως το **Αρχαίο Θέτρο Καβιρείου [09]**, το Μυκηναϊκό ανάκτορο των Θηβών ή Καδμείον, η Κρήνη της Δίρκης που συνδέει τόσο τον μύθο της ίδρυσης της πόλης από τον Κάδμο αλλά και το μύθο της Δίρκης, συζύγου του βασιλιά της Θήβας Λύκου. Από τα σημαντικότερα ιερά της αρχαίας Θήβας, είναι το ιερό του Ισμηνίου Απόλλωνος, στον ομώνυμο λόφο, ενώ αρχαιολογικό χώρο αποτελούν οι ξεκουστές **Πλαταιές**, γνωστές από τη μάχη των Πλαταιών 479π.χ. μεταξύ Ελλήνων και Περσών. Λόγω της τεράστιας αυτής αρχαιολογικής σημασίας, δεν θα έλειπε από την πόλη ένα αντίστοιχο μουσείο, το **Αρχαιολογικό Μουσείο Θηβών [12, 13]**, το οποίο μάλιστα είναι ανάμεσα στα σημαντικότερα της Ελλάδας.

Φυσικά Αξιοθέατα

Ο ποταμός **Έρκυνα**, σήμα κατατεθέν της πόλης, διατρέχει ολόκληρη τη Λιβαδειά και πήρε το όνομα του, κατά τη μυθολογία από τη Νύμφη της ομώνυμης πηγής, Έρκυνα. Οι φημισμένες **πηγές της Κρύας [10, 11]** τα νερά των οποίων προέρχονται από τον ποταμό, είναι μάλλον το πιο όμορφο σκηνικό της περιοχής. Ένα πανέμορφο τοπίο, το οποίο συνθέτουν τα τρεχούμενα νερά, τα πέτρινα γεφύρια, τα πλατάνια, οι νερόμυλοι και οι καταρράκτες. Κοντά στις πηγές βρίσκεται το Πέτρινο θέατρο της Κρύας.

[12]

[13]

Επισκεφτείτε ένα πραγματικό επίγειο παράδεισο με εντυπωσιακούς καταρράκτες, τους **Καταρράκτες της Πέτρας [14]**. Ονομάζονται έτσι γιατί είναι σε κοντινή απόσταση από το χωριό Πέτρα, ένα χωριό με υπέροχα πετρόχιστα σπίτια, το οποίο βρίσκεται στους πρόποδες του Ελικώνα σε υψόμετρο 200 μέτρων, κοντά στην Αλίαρτο. Οι καταρράκτες είναι πραγματικά ένας «φυσικός θησαυρός», μια πανέμορφη εικόνα που μοιάζει με σκηνικό που βγήκε από παραμύθι. Το ύψος του καταρράκτη είναι περίπου 25 μέτρα, οι ψηλότεροι φυσικοί καταρράκτες της Ελλάδας, αλλά το πιο εντυπωσιακό είναι ότι καθώς πέφτουν τα νερά από τις πλαγιές του βουνού λιμνάζουν στα βράχια και από εκεί συνεχίζουν την ορμητική πορεία τους σχηματίζοντας δυο μικρότερους καταρράκτες, δημιουργώντας έτσι ένα απaráμιλλου κάλλους φυσικό τοπίο.

[14]

Ο **Βοιωτικός Κηφισός** είναι ο μεγαλύτερος ποταμός της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, διατρέχει την εύφορη κοιλάδα ανάμεσα στα όρη Καλλίδρομο και Παρνασσό. Ο Κηφισός αποτελεί και ένα από τα πιο ιδανικά μέρη στην Ελλάδα, αλλά και την Ευρώπη για *WaterSki*, λόγω των καλών καιρικών συνθηκών και της μειωμένης έντασης των ανέμων που επικρατούν.

Ένα από τα πιο σημαντικά σημεία της ευρύτερης περιοχής, καταπράσινο με κρυστάλλινα νερά, είναι οι **Πηγές των Χαρίτων [15, 19]** στον Ορχομενό. Ο μύθος θέλει τις κόρες του Δία να γεννήθηκαν εδώ και κατά την αρχαιότητα να ήταν ο τόπος λατρείας για τις Τρεις Χάριτες, εξ ου και το όνομα των πηγών. Στην Ακιδάλια πηγή, οι Χάριτες σύμφωνα με τον μύθο έλουζαν την θεά Αφροδίτη, την αρωμάτιζαν και την έντυναν με τον «αμβρόσιο πέπλο» που τον ύφαιναν οι ίδιες.

Κοντά στις πηγές, στη δυτική πλαγιά του Ακοντίου Όρους, στα γάργαρα νερά του Μέλανα ποταμού ο οποίος διαρρέει τον **Ορχομενό**,

ΒΟΙΩΤΙΑ

κολυμπούν και μεγαλώνουν σε σταθερή θερμοκρασία, κοντά στους 14°C, χειμώνα και καλοκαίρι οι ζακουστές **πέστροφες Ορχομενού**. Ειδικά κάθε Σεπτέμβρι, έχουν την τιμητική τους κάθε πραγματοποιείται η Γιορτή Πέστροφας.

Πολιτιστικά & αρχαιολογικά μνημεία

Σε μια πλαγιά του όρους Ελικώνα, γνωστό και ως το «Βουνό των Μουσών», στο χωριό Στείρι είναι χτισμένη η **Μονή Οσίου Λουκά [18]**, **Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO** ένα από τα πιο σημαντικά μνημεία τέχνης, αρχιτεκτονικής αλλά και ιστορίας, καθώς σε αυτή τη Μονή στις 27 Μαρτίου του 1821 κηρύχθηκε επίσημα η έναρξη της επανάστασης στην Στερεά Ελλάδα.

Σημαντικό μνημείο της περιοχής είναι επίσης το **Αρχαίο Θέατρο Ορχομενού [16]** που χτίστηκε κατά τους ελληνιστικούς χρόνους και βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της αρχαίας πόλης, η οποία είναι κοντά στο χωριό Λεβίδι, έχει ανασκαφεί και είναι επισκέψιμη. Ένα επίσης από τα πιο εντυπωσιακά αρχαιολογικά μνημεία της περιοχής είναι ο μυκηναϊκός θολωτός τάφος, γνωστός ως τάφος του Μινύου, που υπολογίζεται ότι χτίστηκε την 2η χιλιετηρίδα π.Χ. και τον έφεραν στο φως οι ανασκαφές του Ερρίκου Σλήμαν στα 1881-1885. Η περιοχή έχει επίσης να αναδείξει και σπουδαίες εκκλησίες και μονές με σημαντικότερο **τον ναό της Παναγίας Σκριπούς [17]** χτισμένο τον 9ο αιώνα που είναι το αρχαιότερο βυζαντινό μνημείο της Βοιωτίας.

Σπουδαίες σημασίες είναι το **Λαογραφικό Μουσείο Τανάγρας** και η **Νεκρόπολη της Τανάγρας**. Τα νεκροταφεία της Τανάγρας έχουν μεγάλη ιστορική, αρχαιολογική αλλά και πολιτιστική σημασία καθώς χρονολογούνται από τους αρχαϊκούς έως και τους πρώιμους ρωμαϊκούς χρόνους, με αποτέλεσμα να έχουν δώσει πολύ σημαντικές πληροφορίες και λαογραφικά στοιχεία για εκείνες τις εποχές. Σπουδαία αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής είναι οι ζακουστές **«Ταναγραίες Κόρες»** αρχαιοελληνικά έργα τέχνης με γυναίκες σε όρθια ή καθιστή στάση που φτιάχονταν τουλάχιστον από τον 5ο αι. π.Χ. από τους λεγόμενους κοροπλάστες στην Τανάγρα και χρησιμοποιούνταν ως ταφικά κτερίσματα ή ως γούρια στον κάτωχό τους.

[15]

[16]

[17]

[18]

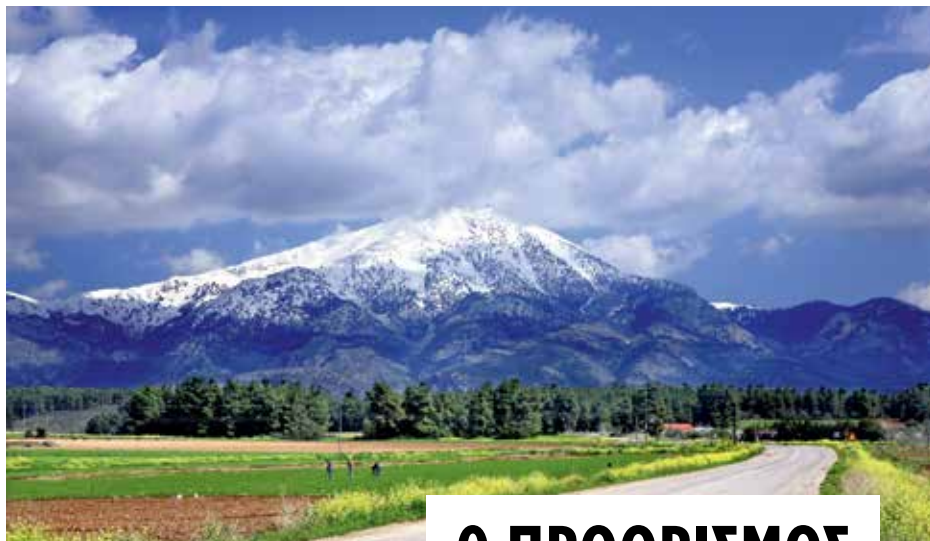
[19]

Μην χάσετε!

Εμπείρια είναι να βρεθείτε στη Θήβα «καλεσμένος» του **βλάχικου γάμου**, μια από τις πιο γνωστές λαογραφικές γιορτές! Πρόκειται για ένα πανάρχαιο έθιμο με ρίζες στη διονυσιακή λατρεία, που παρέμεινε στους αιώνες και αποτελεί πλέον έθιμο της Καθαράς Δευτέρας οπότε και γίνεται η «τελετή». Το έθιμο έχει καταχωρηθεί στο Εθνικό Ευρετήριο Έθιμων Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Tips ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Από τα εκλεκτά ντόπια κρέατα της Θήβας και της Λιβαδειάς, μέχρι την ζακουστή αραχοβίτικη φορμαέλα και τη μοναδική πέστροφα Ορχομενού, η Βοιωτία είναι ο παράδεισος των γεύσεων! Υψηλή θέση επίσης στη βοιωτική κουζίνα κατέχουν οι διαφορετικών ειδών σπιτικές, χειροποίητες πίτες. Δοκιμάστε (ή και πάρτε) φορμαέλα, το διάσημο τυρί παρασκευασμένο από φρέσκο πρόβριο γάλα. Άξιο δοκιμής και το οψιμούρι που φτιάχνεται από πρόβριο γιασούρι και είναι ένας τέλειος μεζές. Η περιοχή και ιδιαίτερα το Δίστομο φημίζεται επίσης για το τσίπουρο ενώ δεν λείπει και η παραγωγή εκλεκτών ντόπιων κρασιών. Απολαύστε το εξαιρετικό γλυκό καρυδάτο, τις υπέροχες λευκές μπουκίτσες από ντόπιο καρύδι. Θα βρείτε επίσης χειροποίητα ζυμαρικά όπως χυλοπίτες και τραχανά. Η περιοχή επίσης φημίζεται για το μέλι, το εκλεκτό ελαιόλαδο, τα δημητριακά και τα κηπευτικά.

Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ 4 ΕΠΟΧΩΝ!

Το 2ο μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας και το 6ο της Μεσογείου κρύβει εικόνες που δεν πάει ο νους! Η Εύβοια με τις αμέτρητες ομορφιές, είναι ιδανικός προορισμός για κάθε εποχή του χρόνου, είναι γεμάτη γραφικά χωριά, εκπληκτικές παραλίες, βουνά, δάση, ποτάμια, θεματικές περιηγήσεις, μοναστήρια και φιλόξενους κατοίκους. Πρόκειται για ένα από τα πιο όμορφα και ενδιαφέροντα νησιά της Ελλάδας αναφορικά με τις φυσικές ομορφιές, την ιστορία, τον πολιτισμό αλλά και τη λαογραφία.

Θάλασσα, θάλασσα και... θάλασσα!

Αν αγαπάτε τη θάλασσα, δεν θα βρείτε καλύτερο προορισμό από την Εύβοια! Η σχέση της Εύβοιας με τη θάλασσα είναι σχέση ζωτικής σημασίας! Οι επιλογές είναι αμέτρητες και για κάθε γούστο...εκπληκτικές παραλίες, γνωστές και άγνωστες, νησάκια, κρυστάλλινα νερά, παραθαλάσσια χωριά και οικισμοί και εκλεκτοί θαλασσινοί μεξέδες δίπλα στο κύμα!

Η Εύβοια βρέχεται ανατολικά από το **Αιγαίο πέλαγος** και δυτικά από τον **Ευβοϊκό Κόλπο**... οπότε οι επιλογές για παραλία κάθε γούστου είναι πολλές! Κάντε ηλιοθεραπεία κάτω από τον καλοκαιρινό ήλιο, ζαπλώστε στις χρυσαφένιες αμμουδιές, απολαύστε τα κρυστάλλινα, γαλανά νερά του Αιγαίου, «χαθείτε» ανάμεσα σε πολύ κόσμο ή «απομακρυνθείτε» με την παρέα σας, κάντε θαλάσσια σπορ, εξερευνήστε μυστικούς ορμίσκους και ακτές με βότσαλα. Οι επιλογές είναι τόσες πολλές όσες και οι πανέμορφες παραλίες που μπορεί να ανακαλύψει ο επισκέπτης. Μεταξύ των πολλών, η δημοφιλής Χιλιάδου, η «κρυμμένη», καρπποσταλική Βύθουρη, η Πετάλη, η γνωστή παραλία της Δάφνης, η όμορφη Νησιώτισσα [02] ή και εκείνη του Λιμνιώνα [01], η πανέμορφη παραλία Τσίφαρος [03] που θυμίζει.. λίμνη, τα όμορφα Πολιτικά, ένας ακόμα γραφικός οικισμός με μια υπέροχη παραλία, ιδανικός για οικογένειες και χαλάρωση... Κατευθυνθείτε νότια και συναντήστε τις παραλίες των Αγίων Αποστόλων, του Αγίου Δημητρίου, του Κάλαμου, της Μουρτερής, της Κορασίδας και πολλές, πολλές ακόμα, ανάλογα τα γούστα και τη διάθεση! Αντιπροσωπευτικό δείγμα, μια ανάσα από τη

Χαλκίδα, το παραλιακό τμήμα της Δροσιάς με τη διάσημη, κοσμοπολίτικη αμμώδη παραλία Αλυκές που έχει τεράστια έκταση και πολλά *beach bars*.

Εμπειρία αποτελεί μια επίσκεψη στο **Εγγλεζονήσι** (ή αλλιώς Κτυπονήσι), μια ακατοίκητη νησίδα απέναντι από την παραλία της Παναγίτσας στη Δροσιά που μοιάζει με μικρό κομμάτι πεσμένο από τον παράδεισο! Το νησάκι αυτό είναι καταπράσινο, γεμάτο πεύκα, έχει λόφους και φυσικά όμορφες αμμώδεις παραλίες. Επίσης είναι

[03]

το τοπίο και δίνουν την ευκαιρία για μια αλλιώτικη καλοκαιρινή εμπειρία!

Επισκεφτείτε τον παραθαλάσσιο οικισμό **Χηλή** (5χλμ. περίπου από την Κύμη). Στο ψαροχώρι αυτό θα αντικρίσετε μια μοναδική εικόνα που αποτυπώνει το μεγαλείο της φύσης, το Αιγαίο να απλώνεται στο βάθος, άλλοτε ήρεμο και άλλοτε φουρτουνιασμένο. Αν αποφασίσετε να κολυμπήσετε, θα κατεβείτε τα απότομα σκαλιά που οδηγούν κατευθείαν στα βαθιά, κρυστάλλινα νερά του πελάγους. Ιδανικό περιβάλλον για τους λάτρεις της υποβρύχιας κατάδυσης και της εξερεύνησης του θαλάσσιου βυθού.

προορισμός για όσους αγαπούν το ψάρεμα αλλά και τις καταδύσεις.

Επισκεφτείτε τα ξακουστά **Λιχαδονήσια** [05]

(ή Λιχάδες), με την εξωτική ομορφιά. Είναι μια συστάδα 7 μικρών νησίδων στο πιο βόρειο άκρο της Εύβοιας. Ξεχωρίζουν για τα καταγάλανα νερά τους και τις χρυσές αμμουδιές, ενώ εξίσου ενδιαφέρων είναι και ο βυθός τους. Εκεί, περίπου στα 10μ. βάθος βρίσκεται ένα ναυάγιο από το 1943, το οποίο μάλιστα αμυδρά διακρίνεται στο νερό αν βρεθείτε γύρω από το συγκεκριμένο σημείο.

Απέναντι από το γραφικό παραθαλάσσιο

Μαρμάρι [04], βρίσκεται το **σύμπλεγμα των Πεταλιών**.

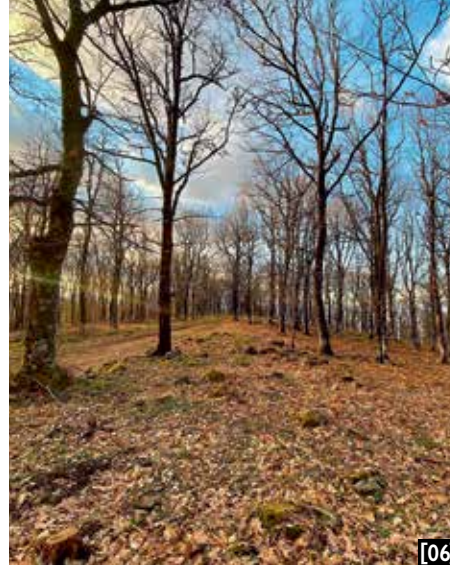
Ουσιαστικά πρόκειται για 10 μικρά νησάκια, στον νότιο Ευβοϊκό σαν κουκίδες στο χάρτη που με φανταστικές παραλίες. Κρυστάλλινα, γαλάζια νερά, ιδανικά για υποβρύχιας εξερευνήσεις για τους λάτρεις του είδους, βραχώδεις ακτές, αμμόδεις παραλίες, πλούσια βλάστηση και μαγευτικοί κολπίσκοι, πολλοί από τους οποίους προσεγγίζονται μόνο μέσω θαλάσσης, συνθέτουν

[04]

[05]

[06]

[07]

[08]

Αλλά και... βουνό!

Με την ίδια ευκολία που θα βρεθείτε δίπλα στην θάλασσα με την ίδια ευκολία θα βρεθείτε και στο βουνό! Η Εύβοια με έναν άψογο ισορροπημένο τρόπο τα συνδυάζει μοναδικά!

Στην Κεντρική Εύβοια δεσπόζει επιβλητικό και το ψηλότερο βουνό της, η **Δίρφυς**. Μάλιστα λέγεται ότι κατά την αρχαιότητα στην κορυφή του βουνού ήταν χτισμένο το ιερό της Ήρας. Θα τα βρείτε εδώ κάποια από τα ωραιότερα χωριά της Εύβοιας, μεταξύ των οποίων και τα γνωστά **«χωριά της Δίρφους»**. Ένα *road trip* σε αυτά είναι πραγματική εμπειρία... Ξεκινώντας από τους πρόποδες του επιβλητικού ορεινού όγκου θα συναντήσετε πολλά βυζαντινά μνημεία ενώ η ευρύτερη περιοχή περιλαμβάνει πληθώρα επιλογών για τον επισκέπτη! Η πρόσβαση στα χωριά είναι εύκολη. Μεταξύ αυτών, πολύ γνωστό χωριό είναι η Στενή [08] με τα πλατάνια, τα τρεχούμενα νερά, το αισθητικό δάσος αλλά και τις φημισμένες ταβέρνες της! Η Στενή ενδείκνυται για πεζοπορία σε πανέμορφα μονοπάτια. Η διαδρομή από τη Στενή μέχρι ένα ακόμα όμορφο χωριό της Εύβοιας, τους Στρόπωνες, είναι πραγματικά μαγευτική, καθώς περικλείεται από πεύκα, πλατάνια, έλατα και γάργαρα τρεχούμενα νερά. Στους πρόποδες της Δίρφους, θα συναντήσετε το **φαράγγι της Αγάλης**.

Το όρος **Τελέθριο** [06] με την πλούσια χλωρίδα και την δυνατότητα πολλών δραστηριοτήτων είναι ένα παράδεισος με πυκνά δάση γεμάτα πεύκα και βελανιδιές, ρεματιές, φαράγγια, μονοπάτια και γραφικά χωριά.

Στη Νότια Εύβοια βορειοανατολικά της **Όχης** μπορείτε να κάνετε μια από τις ομορφότερες πεζοπορικές διαδρομές της Ελλάδας συνολικού μήκους περίπου 10 χλμ.! Που; Στο **φαράγγι του Δημοσάρη** [07], που ξεκινάει από υψόμετρο 950 μέτρων στη θέση Πετροκάναλο και φτάνει μέχρι τον παραθαλάσσιο οικισμό των Καλλιανών. Κατά μήκος της διαδρομής υπάρχουν δεκάδες όμορφοι οικισμοί και υπέροχα φυσικά τοπία γεμάτα πράσινο και τρεχούμενα νερά!

Πόλεις, χωριά, οικισμοί & αξιοθέατα

Η πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη της Εύβοιας, η **Χαλκίδα** [09,10,14] βρίσκεται στο κέντρο της και είναι μια από τις πιο όμορφες πόλεις της Ελλάδας, χτισμένη στις δύο πλευρές του πορθμού του Ευρίπου με το ένα μέρος της στη Στερεά Ελλάδα και το άλλο στην Εύβοια, φημισμένη εντός και εκτός συνόρων, για το μοναδικό στον κόσμο **φαινόμενο της παλίρροιας του Ευρίπου**. Τα νερά κινούνται συνεχώς και αλλάζουν κατεύθυνση κάθε 6 ώρες προς τον Βόρειο και Νότιο Ευβοϊκό αντίστοιχα.

Εδώ θα κάνετε βόλτα στην πεζοδρομημένη παραλία απ' όπου θα θαυμάσετε και το μαγευτικό φαινόμενο και θα δείτε το σήμα κατατεθέν της πόλης, τη συρταρωτή - κινητή **γέφυρα** που τη χωρίζει στα δύο. Αν μάλιστα βρεθείτε εκεί βράδυ, είναι πολύ πιθανό να τη δείτε να ανοίγει και να περνούν καράβια και ιστιοπλοϊκά.

Σημαντικά αξιοθέατα επίσης της πόλης, είναι το παλιό ενετικό φρούριο του Καραμπάμπι (Κανήθου), το Κόκκινο Σπίτι, το Σπίτι με τα Αγάλματα, το Λαογραφικό Μουσείο, το Νέο Μουσείο της Αρέθουσας και πολλά ακόμα. Αξίζει να βρεθεί κανείς στο «**ιστορικό τρίγωνο**» της Χαλκίδας, όπου σε μια γειτονιά δεσπόζουν ναοί από τις τρεις ανατολικές θρησκείες, το ξακουστό τζαμί του Εμίρ Ζαδέ, η Εβραϊκή συναγωγή (η παλιότερη στην Ευρώπη με συνεχή παρουσία 2.500 ετών) και φυσικά η Βασιλική του 13ου αιώνα της Αγίας Παρασκευής.

Η Χαλκίδα είναι ιδανικός προορισμός για εκδρομή για φρέσκο ψάρι και θαλασσινά, καφέ, ποτό, βουτιές και βόλτες. Ειδικά στο θέμα του φαγητού η πόλη ξεχωρίζει, καθώς φημίζεται για τα ουζερί της με τα εκλεκτά, ολόφρεσκα θαλασσινά. Εκτός από τη Χαλκίδα, για τα ουζερί είναι διάσημες και οι κοντινές κωμοπόλεις, της **Αρτάκης** [15] και της **Λαμφάκου**.

Νότια της Χαλκίδας σχεδόν σε 20 χλμ. βρίσκεται η **Ερέτρια** μια παραλιακή κωμόπολη, στη «μέση» του Ευβοϊκού κόλπου με φόντο ένα καταπληκτικό τοπίο που συνδυάζει αρμονικά το βουνό με τη θάλασσα. Κοντά της βρίσκεται και η επίσης παραλιακή γραφική κωμόπολη, η **Αμάρυνθος** [11] με τις ωραίες παραλίες. Τόσο στην Ερέτρια όσο και στην Αμάρυνθο θα απολαύσετε εκλεκτούς θαλασσινούς

μεζέδες στις γραφικές παραλιακές ταβέρνες δίπλα στο κύμα! **Σημ.** Σπουδαίες σημασίες είναι το **Αρχαιολογικό μουσείο** και το **Αρχαίο Θέατρο** [13] της Ερέτριας. Στην Αμάρυνθο ξεχωρίζουν το λαογραφικό μουσείο, ο Ναός του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, όπως και η Ι.Μ. του Αγίου Νικολάου του 12ου αι. μέσα στο δάσος.

Όμορφος είναι επίσης ο οικισμός των **Νέων Στύρων** στον **Κόλπο των Πεταλιών** [12]. Νοτιοανατολικά του οικισμού βρίσκεται το αρχαίο Κάστρο των Αρμένων στην κορυφή του όρους Κλιόσι με απεριόριστη θέα, το οποίο κατά την αρχαιότητα είχε σπουδαία στρατηγική θέση.

Η παραθαλάσσια **Κάρυστος** [17,18] στη νότια Εύβοια συνδυάζει βουνό και θάλασσα και αποτελεί πολύ ζωνηρό τουριστικό κέντρο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν το **Αρχαιολογικό μουσείο Κάρυστου**, η **λαογραφική συλλογή του Χαρίλη Δεληγιώργη** και της συζύγου του, το «**Καρυστινό Σπίτι**»

[16]

[17]

[18]

στο κέντρο της πόλης που ζωντανεύει τον τρόπο ζωής, τα ήθη και τις παραδόσεις παλιότερων εποχών της περιοχής και το επιβλητικό **Κάστρο Καστέλο Ρόσο (Castello Rosso)** στους πρόποδες του βουνού Όχη, που «κοιτάζει» τον Κόλπο της Καρύστου και αποκαλύπτει ιστορικά μυστικά στους περιηγητές του. Μόλις ένα τέταρτο (15') από την Κάρυστο απέχει το όμορφο **Μαρμάρι** με τις υπέροχες παραλίες!

Η **Κύμη [21,22]** είναι ένα από τα πιο γραφικά χωριά της Εύβοιας. Κάντε βόλτα στο χωριό και θαυμάστε τα παλιά αρχοντικά με την ωραία αρχιτεκτονική. Επισκεφτείτε το σπίτι όπου γεννήθηκε και μεγάλωσε ο σπουδαίος, πρωτοπόρος γιατρός Γεώργιος Παπανικολάου, που εφηύρε το Τεστ Παπ και συνέβαλε ουσιαστικά στην παγκόσμια εξέλιξη της ιατρικής. Θα δείτε τον οικισμό της Αγίας Μαρίας στον οποίο βρίσκεται και η όμορφη αμμόδης παραλία Σουτσίνι. Επισκεφτείτε επίσης, την περιοχή του Αγίου Γεωργίου και δείτε τις «άσπρες πλάκες», ένα πρωτότυπο θέαμα στα ρηχά της παραλίας.

Τα **γραφικά χωριά της Κύμης** με το ανενεργό ηφαίστειο του **Οξύλιθου** να δεσπόζει στο υψηλότερο σημείο της περιοχής, αποτελούν μια ακόμα όαση της Εύβοιας. Για τους φυσιολάτρες, το δάσος των Κοτυλαίων προσφέρεται για αθλήματα βουνού με θέα φυσικά το Αιγαίο. Λίγο παραπέρα, βρίσκεται η μεγαλύτερη πηγή της Εύβοιας, η Κολέθρα. Το χειμώνα μεταμορφώνεται σε μια πανέμορφη λίμνη με έντονη βλάστηση που πραγματικά αξίζει να επισκεφθείτε! Ο οικισμός της **Επισκοπής**, ένα επίσης πολύ όμορφο και γραφικό ψαροχώρι της Κύμης με στενά σοκάκια και νησιωτική αύρα, γνωστό ως το χωριό των καπεταναίων. Πολύ όμορφο είναι και το χωριό **Ζάρακες** με την ωραία παλιά αρχιτεκτονική και τα πέτρινα σπίτια αλλά και μια ονειρεμένη παραλία περίπου 4 χλμ. μακριά από τον οικισμό. Η περιοχή έχει γίνει ευρύτερα γνωστή για το περίφημο **«Μωβ Σπήλαιο» [16]**. Ένα αριστούργημα της φύσης, ένα ενάλιο σπήλαιο στους Ζάρακες προκαλεί θαυμασμό και εντύπωση. Είναι προσβάσιμο μόνο μέσω θαλάσσης. Το όνομά του οφείλεται στα μωβ φύκια που φυτρώνουν στα βράχια του.

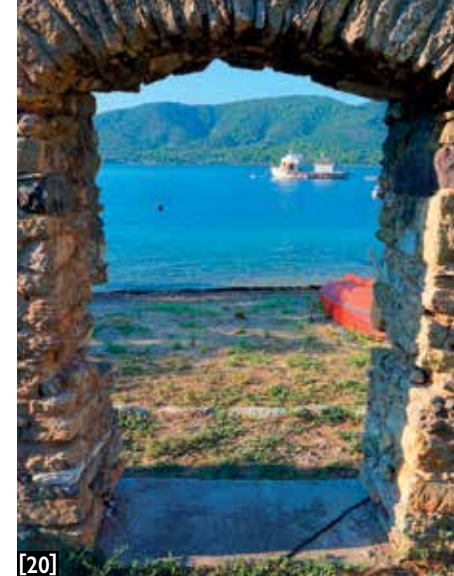
[19]

[21]

[22]

[20]

Ανάμεσα στα σημαντικά αξιοθέατα σε πολύ κοντινή απόσταση από την Κύμη είναι σίγουρα η γυναικεία **Μονή Σωτήρος** που εκτός από θρησκευτικό ενδιαφέρον έχει και έντονο πολιτιστικό. Είναι χτισμένη, σε ένα ερημικό περιβάλλον, 250μ. πάνω από τη θάλασσα. Λέγεται ότι ιδρύθηκε τον 15ο αιώνα από μοναχούς του Αγίου Όρους. Στο κέντρο της Μονής δεσπόζει η Ι.Μ. Μεταμόρφωσης του Σωτήρος που χτίστηκε το 1643! Η Μονή διαθέτει μεγάλο πολιτιστικό και ιστορικό πλούτο. Αν και στη μακραίωνη ιστορία της δοκιμάστηκε ιδιαίτερα, στέκει ακόμα επιβλητική και από το 1976 λειτουργεί ως γυναικεία.

Αμφιθεατρικά χτισμένη πάνω από τον απάνεμο βόρειο Ευβοϊκό κόλπο, η **Λίμνη [19,20]** είναι μια υπέροχη παραθαλάσσια πόλη με θέα μαγευτική στο απέραντο γαλάζιο. Συνδυάζει αρμονικά τη θάλασσα με τα καταπράσινα τοπία - χαρακτηριστικό όλης της βόρειας Εύβοιας. Θα κάνετε βόλτα στα σοκάκια της, θα θαυμάσετε τα νεοκλασικά κτήρια, τα φωτεινά χρώματα και τη νησιωτική αύρα που αναδίδει...

Μέσα σε ένα καταπράσινο τοπίο, λίγα χιλιόμετρα μακριά από τη Λίμνη δεσπόζει η ιστορική Μονή Αγίου Νικολάου γνωστή ως **Μονή Γαλατάκη** που είναι η

[23]

παιλιότερη Μονή της Εύβοιας. Βρίσκεται σε υψόμετρο 200 μέτρων απενίζοντας τον Ευβοϊκό Κόλπο και το όρος Κανδήλι. Επίσης, σε άριστη κατάσταση είναι ο αρχαίος ναός της Μονής με τις υπέροχες τοιχογραφίες του που περατώθηκαν το 1567!

Ιδιαίτερα αγαπητός τουριστικός προορισμός, το όμορφο χωριό της **Αγίας Άννας** που βρίσκεται σε υψόμετρο 300μ. στη βορειανατολική Εύβοια και προσελκύει πλήθος επισκεπτών. Πόλος έλξης είναι η μεγάλη και δημοφιλής ομώνυμη αμμώδης παραλία με τα κρυστάλλινα αιγαιοπελαγίτικα νερά. Ακόμα περισσότερο γνωστή έχει γίνει εδώ και χρόνια η παραλία λόγω του οργανωμένου κάμπινγκ που υπάρχει.

Το **Αρτεμίσιο** είναι ένα παραδοσιακό χωριό με ενδιαφέρουσα αρχιτεκτονική αλλά και ένα πολύ ιστορικό μέρος όταν εδώ κατά τη διάρκεια των περσικών μαχών, οι Έλληνες έκλεισαν τα στενά όπου και έγινε η ομώνυμη ναυμαχία η οποία διεξήχθη παράλληλα με τη Μάχη των Θερμοπυλών.

[24]

[25]

Κοντά στις όμορφες **Ροβιές** βρίσκεται η **Ιερά Μονή Οσίου Δαβίδ** [24]. Είναι ένα από τα πιο όμορφα και ιστορικά μοναστήρια της Εύβοιας με πληθώρα πιστών από όλη την Ελλάδα να το επισκέπτεται.

Από την άλλη, στο γραφικό **Προκόπι** βρίσκεται το εξίσου δημοφιλές για τους πιστούς, Ιερό Προσκύνημα **Οσίου Ιωάννη Ρώσου** [25] όπου φυλάσσεται το ιερό λείψανο του Οσίου με τεράστιο αριθμό πιστών και επισκεπτών να συγκεντρώνεται καθημερινά.

Ζήστε μια μοναδική εμπειρία!

Πασιγνώστα είναι τα περίφημα **λουτρά της Αιδηψού** [23,26,27] που σύμφωνα με τη μυθολογία όταν η Αθηνά ζήτησε από τον Ήφαιστο, να δημιουργήσει θερμά νερά που να θεραπεύουν για να ξεκουράζεται μετά από κάθε άθλο ο Ηρακλής, ο Ήφαιστος επέλεξε την Εύβοια. Ένας άλλος μύθος αναφέρει ότι η Ήρα συμβούλευσε τον Δευκαλίωνα και την Πύρρα να λουστούν στα λουτρά της Αιδηψού

προκειμένου να κάνουν γερά και πολλά παιδιά. Μετά από λίγο απέκτησαν τον γιο τους, τον Έλληνα, γενάρχη των Ελλήνων! Στην Αιδηψό βρίσκονται οι αρχαιότερες **ιαματικές πηγές** με τις αποδεδειγμένες θεραπευτικές τους ιδιότητες οι οποίες περικλείονται από ένα πανέμορφο καταπράσινο τοπίο που φτάνει μέχρι το μπλε της θάλασσας! Ξεχωριστή αναφορά αξίζει να γίνει στη θερμή ιαματική πηγή των **Ηλίων Αιδηψού**. Ιαματικά λουτρά έχει και το παραδοσιακό χωριό **Γιάλτρα** που είναι χτισμένο σε πλαγιά με υπέροχη θέα και μια μεγάλη ακτογραμμή με ωραίες παραλίες.

[26]

[27]

[28]

[29]

Μην χάσετε!

- Δείτε από κοντά τα φημισμένα **Δρακόσπιτα**! [28] Οι θρύλοι λένε ότι σε αυτά τα κτίσματα ζούσαν οι «Δράκοι», που ήταν μυθικά πλάσματα, από τους οποίους πήραν και την ονομασία τους. Τα Δρακόσπιτα, βρίσκονται στα νότια του νησιού και συγκεκριμένα κοντά στα Στύρα, στην Κάρυστο και την κορυφή της Όχης, και είναι 23 ορθογώνια κτίσματα φτιαγμένα από τεράστιες πλάκες των βουνών, που χρονολογούνται στον 5ο αι. π.Χ. Χιλιάδες χρόνια μετά, στέκουν επιβλητικά, παρόλο που δεν έχουν θεμέλια αλλά ούτε και συνδετικά υλικά μεταξύ τους! Στη θέασή τους και μόνο, προκαλούν δέος, το οποίο γίνεται εντονότερο αν αναλογιστεί κανείς ότι μέχρι και σήμερα δεν είναι σαφής η χρονολόγησή τους αλλά κυρίως πώς και από ποιους φτιάχτηκαν και πώς τοποθετήθηκαν οι πλάκες!
- Τους **καταρράκτες στο χωριό Δρυμώνα** [29], είναι ένα μαγευτικό θέαμα!
- Το **Απολιθωμένο δάσος της Κερασιάς**. Ανάμεσα στην Αγία Άννα, τους Παπάδες και την Κερασιά βρίσκεται ένα φανταστικό μέρος, το Απολιθωμένο δάσος της Κερασιάς ένα από τα ελάχιστα απολιθωμένα δάση της Ευρώπης με την ηλικία του να υπολογίζεται στα 20.000.000 χρόνια! Με μια βόλτα στα μονοπάτια του θα κάνετε ένα ταξίδι στην προϊστορία! Τα εντυπωσιακά ευρύματα των παλαιοντολογικών ανασκαφών που έγιναν εδώ, τα φιλοξενεί το Μουσείο Απολιθωμένων Θηλαστικών στην Κερασιά.

Σκύρος

Η Σκύρος είναι το μεγαλύτερο και νοτιότερο νησί των βόρειων Σποράδων, ένας ιδανικός καλοκαιρινός αλλά και χειμερινός προορισμός, η «Ανεμόεσσα» της Στερεάς Ελλάδας! Μυθικό νησί με μυθική ομορφιά, καθώς έχουν αφήσει πάνω του τα ίχνη τους ο Οδυσσέας, ο Θησέας, αλλά και ο θρυλικός Μπαρμπαρόσα! Το νησί το καλοκαίρι τραβάει τα βλέμματα, με τις φυσικές του ομορφιές, τις παραλίες, το ωραίο φαγητό, τις κομψές επιλογές σε διαμονή, ειδικά σε εκείνους που αναζητούν ηρεμία και ξέγνοιαστες στιγμές στις διακοπές τους. Τον χειμώνα από την άλλη, δείχνει την άγρια ομορφιά του με την πυκνή πευκοβλάστηση και τα ταραγμένα, από τους χειμωνιάτικους αέρηδες, νερά του. Η Σκύρος ξεχωρίζει γιατί συνδυάζει αρμονικά την ομορφιά των Κυκλάδων με εκείνη των Σποράδων, καθώς το νότιο τμήμα της, είναι ορεινό και γραφικό ενώ το βόρειο είναι γεμάτο **πράσινα τοπία** που φτάνουν μέχρι τις **παραλίες**. Επισκεφτείτε τοποθεσίες όπως ο Γιάλος, το Αχήλι, τα Βράχια κ.ά., κάντε βόλτα στα γραφικά σοκάκια, κολυμπήστε σε όμορφες παραλίες και δείτε αξιόλογους αρχαιολογικούς χώρους, όπως το **Κάστρο** που βρίσκεται πάνω από τη Χώρα, που ήταν η αρχαία ακρόπολη και η έδρα του αρχαίου βασιλιά του νησιού Λυκομήδη. Στη θέση Σπηλιά Ανδριώτη σύμφωνα με τον μύθο ο Λυκομήδης σκότωσε τον βασιλιά της Αθήνας, Θησέα.

Επιπλέον η Σκύρος παρουσιάζει σπουδαίο θρησκευτικό και πολιτιστικό ενδιαφέρον, καθώς θα συναντήσετε

αρκετές **βυζαντινές εκκλησίες**, όπως αυτή του Αγίου Γεωργίου του Σκυριανού, του 10ου αι. Επισκεφτείτε επίσης, το **Μουσείο Μάνου Φαλταίτς**, ένα από τα πρώτα τοπικά ιστορικά - λαογραφικά μουσεία της Ελλάδας που δημιουργήθηκε

με σκοπό τη διάσωση της σκυριανής παράδοσης και κληρονομιάς και πλέον μετρά περισσότερες από 5 δεκαετίες παρουσίας στο νησί!

Πρωταγωνιστής του νησιού και τα μοναδικά στον κόσμο **Σκυριανά αλογόκια!** Μην χάσετε την ευκαιρία να τα συναντήσετε! Πρόκειται για μια αρχαία ελληνική μικρόσωμη φυλή αλόγων που μοιάζουν με πόνυ και είναι από τις πιο σπάνιες στον κόσμο!

Από τις πιο ζωντανές περιόδους στο νησί είναι και οι **Απόκριες**. Ξέφρενα γλέντια, χοροί, καρναβαλιστές και μοναδικά έθιμα όπως αυτό με τον Γέρο και την Κορέλα! Ενδεχομένως το έθιμο έχει διονυσιακές ρίζες και η προέλευσή του χάνεται στα βάθη του χρόνου ενώ το θέαμα είναι κάθε χρόνο εντυπωσιακό!

Μην φύγετε από τη Σκύρο χωρίς να δοκιμάσετε τη ζακουστή **αστακομακαρονάδα!** Το νησί φημίζεται για το πιάτο αυτό και καθόλου τυχαία!

Tips ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Η ευβοιώτικη κουζίνα είναι πλούσια και ενδιαφέρουσα, φημίζεται δε για την απλότητά της, την ποικιλία, τις δυνατές γεύσεις και τις φρέσκες πρώτες ύλες. Σε όλους τους παραλιακούς οικισμούς θα απολαύσετε ό,τι πιο εκλεκτό βγάζει η θάλασσα, ολόφρεσκα ψάρια, τεράστια ποικιλία σε θαλασσινά αλλά και μεζέδες που θα συνοδεύσετε με εκλεκτό ούζο ή τσίπουρο.

Διάσημη είναι και η αστακομακαρονάδα της Σκύρου. Από την άλλη θα βρείτε πάρα πολλές ταβέρνες με κρεατικά, πίτες, ζυμωτό ψωμί, παραδοσιακές συνταγές και ντόπια κρασιά κυρίως σε ορεινά χωριά. Πρόκειται για έναν ευλογημένο τόπο που συνδυάζει βουνό, θάλασσα, αμπέλια, κάμπους... Ξακουστά είναι τα αποξηραμένα σύκα της Κύμης όπως και τα αμυγδαλωτά της, το παστέλι Καρύστου, οι ελιές Ροβιών, τα μανιτάρια της Δίρφους, οι χωριάτικες χυλοπίτες, ο τραχανάς αλλά και τα αρωματικά βότανα, τα εκλεκτά μέλια, τα τυριά και τα κρέατα της νότιας Εύβοιας. Υπέροχα είναι και τα γλυκά ταψιού και τα γλυκά του κουταλιού. Ξεχωριστή αναφορά αξίζει στα εξαιρετικά κρασιά της Εύβοιας, πολλά από τα οποία έχουν ξεπεράσει κατά πολύ τα σύνορα του νομού.

Η ΖΩΗ ΣΤΑ... ΥΨΗ!

Αυθεντικός τρόπος ζωής, τοπία που κόβουν την ανάσα, απεριόριστες φυσικές ομορφιές, ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία [04], πυκνά δάση [01], γραφικά χωριά, μοναδικές διαδρομές [03,05,06], πλούσια γαστρονομία, φιλόξενοι άνθρωποι συνθέτουν με λίγα λόγια την αυθεντική και άγρια

Ευρυτανία. Επίσης, σε πολλά από τα χωριά της έχουν καταγραφεί κάποιες από τις πιο σημαντικές ιστορικές στιγμές του τόπου, οι οποίες άφησαν ανεξίτηλα τα σημάδια τους, όπως και οι χώροι που τις μνημονεύουν.

Το Καρπενήσι, η γραφική πρωτεύουσα της Ευρυτανίας με το υπέροχο αλπικό τοπίο, ένα ελατόδασος να απλώνεται μπροστά στα μάτια σας και με το χιονισμένο Βελούχι να δεσπόζει πάνω από την πόλη, φωλιασμένο στις νοτιοδυτικές πλαγιές του, σε υψόμετρο 960μ. περιτριγυρισμένο από δάση και ψηλά βουνά, προσφέρει μια μοναδική εμπειρία περιήγησης, δράσης και περιπέτειας, ξεκούρασης και χαλάρωσης! Η πόλη χαρακτηρίζεται, όχι τυχαία, ως η «Ελβετία» της Ελλάδας, αλλά σε αντίθεση με αυτή, το Καρπενήσι σε καμία περίπτωση δεν είναι μόνο χειμερινός προορισμός, καθώς κάθε εποχή του χρόνου οι φυσικές ομορφιές «προσαρμόζονται» και αναδεικνύονται, ενώ ανάλογα την εποχή δεν λείπουν διαφόρων ειδών δραστηριότητες.

Το γνωστό **χιονοδρομικό κέντρο του Βελουχίου [02]**, το κοντινότερο σε πόλη χιονοδρομικό κέντρο σε όλη την Ελλάδα αφού βρίσκεται μόλις 10 χλμ. από το Καρπενήσι είναι εμπειρία για τους λάτρεις του σκι, και όχι μόνο! Σε υψόμετρο 2.315 μ. θα βρείτε 18 πίστσες υψηλών προδιαγραφών με κάθε βαθμό δυσκολίας αλλά και 4 ελεύθερες διαδρομές για όσους αναζητούν περισσότερη δράση και αδρεναλίνη. Η ιδανική, δηλαδή, χειμερινή εκδρομή!

Το **Καρπενήσι** διαθέτει μεγάλα ξενοδοχεία, ζεστούς ξενώνες, καλό φαγητό και ένα πρόσφατα αναπλασμένο κέντρο που προκαλεί να το περπατήσεις. Η μαρμαρόστρωτη πλατεία Μάρκου

[07]

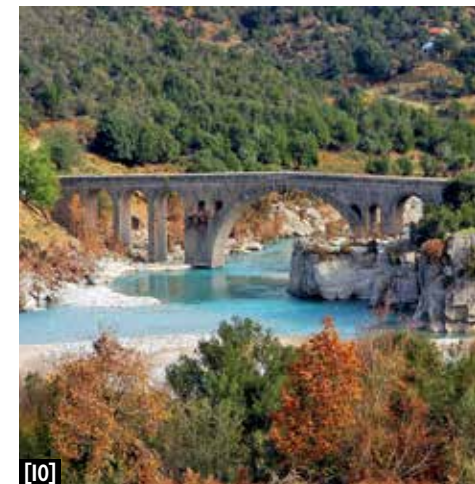
Μπότσαρη, με τα θεόρατα πλατάνια και τις πέτρινες κρήνες, είναι σημείο αναφοράς στην πόλη όπως και ο ιστορικός ναός της Αγίας Τριάδας του 17ου αι. «Χαθείτε» στα στενά δρομάκια, θαυμάστε τα πετρόχιστα σπίτια με τα κεραμίδια, απολαύστε τον καφέ ή τον μεζέ σας σε ένα παραδοσιακό καφενείο ή ταβέρνα και γνωρίστε τους φιλόξενους κατοίκους. Ενδιαφέρον είναι το καινούριο Κέντρο Ιστορίας Πολιτισμού Ευρυτανίας, στην καρδιά της πόλης, που στεγάζεται σ' ένα πέτρινο εντυπωσιακό οίκημα. Στις 6 αιθουσές του θα ανακαλύψετε τους θησαυρούς της Ευρυτανίας και θα έρθετε τετ α τετ με την ιστορία και τον πολιτισμό όλης της περιοχής.

Ανακαλύψτε την αυθεντική ευρυτανική γη!

Το όμορφο **Καρπενήσι**, όμως μπορεί να γίνει η αφετηρία για εξόρμηση σε ολόκληρη την ευρυτανική γη, η οποία περιλαμβάνει πολλά όμορφα χωριά και γραφικούς οικισμούς που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα αλλά και σε απόσταση αναπνοής το ένα από το άλλο. Τα χωριά είναι γεμάτα αξιοθέατα, ιστορικά μνημεία και απaráμιλλη φυσική ομορφιά.

Στην καρδιά της Στερεάς Ελλάδας, τα **Άγραφα**, η ορεινότερη περιοχή της Στερεάς Ελλάδας είναι μια περιοχή τόσο αυθεντική, σχεδόν ανέγγιχτη, που κερδίζει τον επισκέπτη από την πρώτη στιγμή με την «καθαρότητα» του άγριου τοπίου. Τα δε τρεχούμενα νερά που θα δείτε σε αφθονία μοιάζουν με κρυστάλλινα. Η φύση με μαεστρία έφτιαξε αυτό τον τόπο με σκοπό να μαγεύει όποιον τον αντικρίζει! Θα συναντήσετε

παραδοσιακά χωριά και οικισμούς [09], θα δείτε τα βουνά που «κρύβουν» μύθους, θρύλους και ιστορία, ποτάμια και πηγές, **γεφύρια [10]**, φαράγγια αλλά και ιστορικά, πολιτιστικά και εκκλησιαστικά αξιοθέατα, όπως κάστρα και ιστορικές εκκλησίες. Το σύνολο των οικισμών και της φύσης που αγκαλιάζει κάθε σημείο των Αγράφων αποτυπώνει ένα άγριο αλλά αυθεντικό σκηνικό με θέα που κόβει την ανάσα. Μεταξύ άλλων, να κάνετε βόλτα στο πέτρινο γεφύρι των Αγράφων, που πιθανολογείται ότι χτίστηκε τον 17ο αι. και βρίσκεται στους πρόποδες του χωριού Άγραφα. Το χωριό **Κρέντης [08]** είναι ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα της περιοχής αλλά και «η πύλη των Αγράφων». Γνωρίστε αυτό το παραδοσιακό, αυθεντικό χωριό, σε κομβικό σημείο, που θα αποτελέσει την αφετηρία σας προς το χωριό Άγραφα. Η διαδρομή είναι εκπληκτική και η πανοραμική θέα στην κοιλάδα του Αγραφιώτη ποταμού απλώς ασύγκριτη!

[10]

[08]

Επισκεφτείτε το ιστορικό Κεφαλόβρυσο, όπου εδώ το 1823 έλαβε χώρα η ιστορική ομώνυμη μάχη. Η νίκη των Ελλήνων επισκίαστηκε από το θάνατο του Μάρκου Μπότσαρη.

Δείτε το **Λαογραφικό Μουσείο** του Μεγάλου Χωριού, το **Μουσείο Εθνικής Αντίστασης Κορυσκάδων**, τη Δομνίτσα, τον παλαιοχριστιανικό ναό του 5ου αιώνα Άγιο Λεωνίδα στο χωριό Κλαυσί, που ανασκαφές έφεραν στην επιφάνεια τμήμα του ψηφιδωτού δαπέδου.

[09]

Πηγαίνετε μέχρι τα **Τσαγκαράλωνα [10]**, δίπλα από τα παραδοσιακά χωριά Φιδάκια... θα βρείτε μία μοναδική θέση θέας προς τη **Λίμνη των Κρεμαστών** και τη **σύγχρονη γέφυρα της Τατάρνας [07]**. Επισκεφτείτε την ιστορική Παλιά Βίνιανη και «συναντήστε» ανάμεσα στα ερειπωμένα αλλά θαυμάσια, πετρόχιστα σπίτια την ίδια την ιστορία, καθώς το χωριό είχε πολύ ενεργή συμμετοχή στα χρόνια της Εθνικής Αντίστασης ενώ υπήρξε πρωτεύουσα της ελεύθερης Ελλάδας. Στο χωριό θα δείτε και το **Μουσείο της Εθνικής Αντίστασης**.

[11]

Νοτιοδυτικά από το Καρπενήσι βρίσκεται η παραλία της **Αγίας Βλαχέρνας**. Εδώ η φύση έχει κάνει... μαγικά! Οι ψηλοί βράχοι περικλείουν την παραλία και την «απομονώνουν», ενώ τα λευκά βότσαλα της την κάνουν τόσο διαφορετική από τις άλλες... Άλλωστε, είναι μπροστά στον Τρικεριώτη ποταμό με τα πεντακάθαρα νερά! Δύσκολο να αντισταθεί κάποιος και να μην βουτήξει στα υπέροχα ποταμίσια νερά!

Λίγο έξω από το χωριό Ρόσκα, ανάμεσα σε αυτό και στα Δολιανά, βρίσκεται το περίφημο **φαράγγι Πάντα Βρέχει [11]**, σήμα-κατατεθέν της Ευρυτανίας και ένα μοναδικό αξιοθέατο που προσελκύει πληθώρα επισκεπτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Αναμφίβολα πρόκειται για ένα από τα ομορφότερα φαράγγια της χώρας και δικαίως έχει αποκτήσει αυτήν τη φήμη. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι πρόκειται για ένα πραγματικό θαύμα της φύσης. Σε κάποιο σημείο του φαραγγιού, τα παγωμένα νερά που φτάνουν από το βουνό της Καλιακούδας και προσπαθούν να ενωθούν με αυτά του Κρικεριώτη ποταμού, βρίσκουν διέξοδο από πηγές στις κορυφές του φαραγγιού, δημιουργώντας έτσι

καταρράκτες! Εξαιτίας, όμως, του μεγάλου ύψους η ροή του νερού δεν είναι συνεχής, με αποτέλεσμα να πέφτει σε σταγόνες, σαν βροχή, σε ένα εντυπωσιακό φυσικό σκηνικό. Λόγω αυτού, άλλωστε, έχει πάρει και το ομολογουμένως περίεργο αλλά και πρωτότυπο όνομά του. **Σημ.:** Στο φαράγγι μπορείτε να φτάσετε με αυτοκίνητο μέχρι ένα σημείο και στη συνέχεια το προσεγγίζετε κάνοντας *river trekking* (πεζοπορία στο ποτάμι).

[12]

[13]

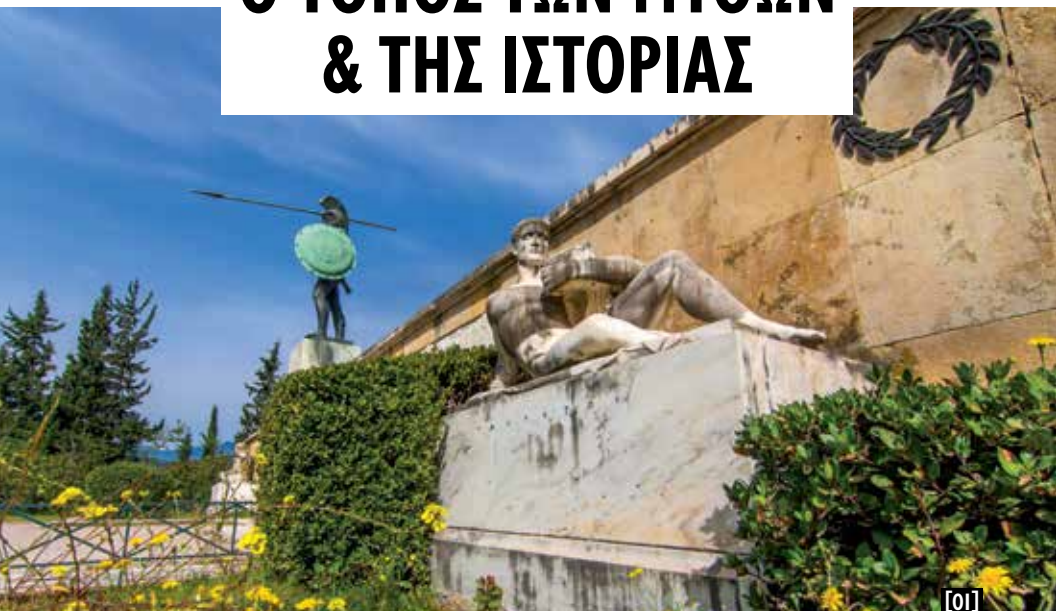
Εξαιρετικού ιστορικού, πολιτιστικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος αλλά και εκπληκτικής φυσικής ομορφιάς είναι το χωριό Προσός. Βρίσκεται σε υψόμετρο 900μ. και είναι ταυτισμένο με το μοναστήρι του Προσού που στέκει επιβλητικό, προκαλώντας θαυμασμό και δέος, μέσα σε μια βαθιά χαράδρα. **Η Μονή της Παναγίας της Προσιώτισσας [12]** είναι τόπος προσκυνήματος της ευρύτερης περιοχής με χιλιάδες επισκέπτες να καταφτάνουν από κάθε σημείο της Ελλάδας για να προσκυνήσουν την εικόνα της Παναγίας, έργο του Ευαγγελιστή Λουκά. Μετά το μοναστήρι κάντε μια στάση στη **θέση Κλειδί [13]**, για να βγάλετε μια φωτογραφία! Πρόκειται για ένα πολύ εντυπωσιακό γεωλογικό φαινόμενο, καθώς στο συγκεκριμένο σημείο ο δρόμος εισχωρεί πραγματικά μέσα στον βράχο, με αποτέλεσμα μια εντυπωσιακή και επιβλητική εικόνα.

Tips ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Πληθώρα γεύσεων και προϊόντων χαρακτηρίζει την περιοχή. Τον πρώτο λόγο έχει το νόστιμο μαλακό τυρί, το κατίκι, ο χειροποίητος τραχανάς, το διάσημο προσούτο, το εξαιρετικό μέλι, τα μούρα και τα κράνα, τα κάστανα και τα καρύδια αλλά και τα υπέροχα γλυκά του κουταλιού. Μην παραλείψετε να δοκιμάσετε πέστροφες, από ιχθυοκαλλιέργειες ή ... ποταμίσιας από τη λίμνη των Κρεμαστών και τον Κρικελλοπόταμο. Όπως και τα μανιτάρια που η γη της Ευρυτανίας «γεννά» σε αφθονία... Στο **Μουσείο Μανιταριών** Βουτύρου δε, εκτός από εκθέματα και αγορές προϊόντων, θα παρακολουθήσετε και σεμινάρια. Φυσικά, δεν λείπουν ροφήματα και αποστάγματα: Τοπικό τσίπουρο και «Μούρο» (απόσταγμα από μαύρα μούρα που θυμίζει τσίπουρο), τσάι από το Βελούχι και πολλά αφεψήματα ακόμα.

Σημ.: Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται σε διάφορες περιοχές της Ευρυτανίας γιορτές γαστρονομίας, όπως η Γιορτή Μανιταριού (κάθε Μάιο στο χωριό Κρίκελλο), η Γιορτή του Κάστανου (τέλη Οκτωβρίου στην Αγία Τριάδα) αλλά και η Γιορτή του Τσίπουρου (κάθε Νοέμβριο στο χωριό Δομνίτσα).

Ο ΤΟΠΟΣ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ & ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

[01]

Ο μύθος λέει ότι στην Φθιώτιδα γεννήθηκαν οι πρόγονοι των Ελλήνων, όταν ο Δευκαλίων και η Πύρρα, που είχαν το βασίλειο τους στην Φθία, την πόλη των Μυρμιδόνων, απέκτησαν τον γιο τους, Έλληνα, τον γενάρχη των Ελλήνων και δημιούργησαν το νέο γένος των ανθρώπων.

Εδώ ήταν ο τόπος των Αχαιών, της πρώτης ελληνικής φυλής, εδώ γεννήθηκε ο Αχιλλέας, εδώ πραγματοποίησε τους άθλους του ο Ηρακλής και εδώ έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του. Εδώ, στην Φθιώτιδα, από τον μύθο μέχρι την ιστορία, οι διηγήσεις είναι αμέτρητες...

Γεμάτη όμορφες εικόνες, παραμένει αυθεντική στο πέρασμα του χρόνου. Από τα όμορφα χωριά φωλιασμένα κάτω από τη σκιά των επιβλητικών ορεινών όγκων, αυτών της Οίτης, του Τυμφρηστού και της Όθρυος, μέχρι τις παραλίες και τον Μαλιακό κόλπο και από τον Σπερχειό ποταμό και τους υγροβιότοπους μέχρι τα καταπράσινα τοπία, γεμάτα έλατα και βελανιδιές και τη μαγευτική θέα, η Φθιώτιδα στο κέντρο της Ελλάδας, με πρωτεύουσα τη μεγαλύτερη πόλη της, τη Λαμία, είναι ένας προορισμός για κάθε στιγμή και εποχή με πληθώρα δραστηριοτήτων.

Η άμεση σύνδεση με την ελληνική ιστορία!

Γεμάτη ιστορικά σημεία και αξιοθέατα, όπως το **μνημείο του Αθανάσιου Διάκου [02]** σε ανάμνηση της ιστορικής μάχης που έγινε στην Αλαμάνο το 1821, οι φημισμένες Θερμοπύλες, το **άγαλμα του Λεωνίδα [01]**, η **γέφυρα του Γοργοπόταμου [03]**, που ανατινάχτηκε κατά τη διάρκεια της Εθνικής Αντίστασης στις 25 Νοεμβρίου του 1942, όλα θυμίζουν τη μακρά και περήφανη ιστορία των Ελλήνων.

Εδώ βρίσκονται οι ξακουστές στα πέρατα του κόσμου **Θερμοπύλες**, στην σκιά του όρους Καλλίδρομο, γνωστές στους αιώνες ως το στενό πέρασμα όπου το 480 π.Χ. ο βασιλιάς Λεωνίδας απάντησε «**Μολών Λαβέ**» στον βασιλιά των Περσών Ξέρξη όταν εκείνος ζήτησε την παράδοση των όπλων των Ελλήνων στο στενό των Θερμοπυλών και έγινε η μάχη μεταξύ ελληνικών και περσικών στρατευμάτων. Η μάχη αυτή έβαλε τον Λεωνίδα και τους 300 στο πάνθεον των αθανάτων και αποτελεί διαχρονικό κομμάτι της παγκόσμιας ιστορίας και πηγή έμπνευσης.

Εδώ στέκει το **μνημείο του Λεωνίδα** και των συμπολεμιστών του, ενώ στην περιοχή υπάρχει και το **Κέντρο Ιστορικής Τεκμηρίωσης Θερμοπυλών**, ένα καινοτόμο μουσείο με ψηφιακή τεχνολογία.

Το βουνό των λουλουδιών...

Σε μια από τις κορυφές της Οίτης, ο μύθος λέει ότι κήκε ο Ηρακλής στην προσπάθειά του να απαλλαγεί από τον δηλητηριασμένο χιτώνα που φορούσε, τον οποίο του είχε δώσει η γυναίκα του Δηιάνηρα. Ο Δίας τότε τον τύλιξε στα σύννεφα και τον ανέβασε στον Όλυμπο...

Η **Οίτη [04]**, ανάμεσα στην Φθιώτιδα και τη Φωκίδα, γνωστή ως το «βουνό των λουλουδιών», είναι σήμα-κατατεθέν της περιοχής, ένα βουνό μοναδικής ομορφιάς με εκτεταμένα ελατοδάση, σπάνια και εντυπωσιακά είδη φυτών, πλούσια πανίδα και πολλά τρεχούμενα νερά. Μέσα στα φαράγγια της απαντώνται συχνά κατατράκτες όπως ο Κρεμαστός, που θεωρείται ο μεγαλύτερος της νότιας Ελλάδας. Αν και στη θέα του το βουνό μοιάζει δύσβατο, όταν κάποιος βρεθεί σε αυτό θα δει μια εντελώς διαφορετική εικόνα με λιβάδια γεμάτα αγριολούλουδα. Για την προστασία της

[02]

[03]

[04]

[05]

[06]

περιοχής έχει δημιουργηθεί ο **Εθνικός Δρυμός Οίτης [07]** και υπάρχει καταφύγιο. Στις πλαγιές βρίσκονται κάποια από τα πιο σημαντικά χωριά του τόπου όπως η **Παύλιανη** και η **Υπάτη**, από τα οποία πραγματοποιούνται αναβάσεις προς τις κορυφές της Οίτης, ενώ γενικότερα η περιοχή προσφέρεται για άμεση επαφή με τη φύση, ορειβατικές διαδρομές αλλά και ποδηλατικές. Από την Οίτη πηγάζουν οι ποταμοί, Μόρνος και Γοργοπόταμος. Επισκεφτείτε την ιστορική **Μονή Αγάθωνος [06]**. Ιδρύθηκε τον 14ο αιώνα από τον μοναχό Αγάθωνα, από τον οποίο πήρε και το όνομά της. Βρίσκεται πολύ κοντά στον Εθνικό Δρυμό της Οίτης, σε υψόμετρο 530μ., και φιλοξενεί πολύ σπουδαία κειμήλια, εικόνες, σκεύη και βιβλία με τεράστια θρησκευτική, πολιτιστική και ιστορική αξία. Στον εξωτερικό προαύλιο χώρο της μονής έχει χτιστεί και λειτουργεί το **Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Οίτης**. Εκεί θα δείτε περιβαλλοντολογικά, παλαιοντολογικά, κλιματολογικά και γεωλογικά εκθέματα που αφορούν στον Εθνικό Δρυμό Οίτης, ενώ υπάρχει και βιβλιοθήκη-εργαστήριο με σκοπό την έρευνα και την ανάπτυξη του μουσείου. Στον εξωτερικό χώρο του μουσείου υπάρχει ένας μοναδικός στην περιοχή μικρός βοτανικός κήπος με τα πιο σημαντικά είδη χλωρίδας της Οίτης. **Tip:** Το καλοκαίρι μη χάσετε το ετήσιο Φεστιβάλ της Οίτης, το μεγαλύτερο της Φθιιώτιδας, που αποτελεί μια αξέχαστη εμπειρία.

Τα μαγικά της φύσης!

Οι **θερμές πηγές**, από τις οποίες έχει πάρει το όνομά του το πέραςμα των **Θερμοπηλών [05]**, υπάρχουν ακόμα στις παρυφές του λόφου, σε δύσβατη περιοχή, όπου η πρόσβαση γινόταν από τις πύλες, την Ανατολική, τη Μεσαία και τη Δυτική. Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Ήφαιστος, κατόπιν παρακλήσης της Αθηνάς, δημιούργησε τις ιαματικές πηγές ως δώρο στον Ηρακλή για να ανακτή τις δυνάμεις του μετά από κάθε άθλο. Αν βρεθείτε εκεί θα συναντήσετε νερά που η θερμοκρασία τους αγγίζει τους 40°C και θα νιώσετε μεγάλη ανακούφιση αν μείνετε κάτω από τα καυτά νερά του καταρράχτη, κάτι που δεν περιγράφεται με λόγια.

[07]

Σημείο αναφοράς είναι σίγουρα ο Σπερχειός, μήκους 80 χλμ., με την περίφημη κοιλάδα του και τους περισσότερους από 60 παραποτάμους! Το **Δέλτα του Σπερχειού** είναι περιοχή **NATURA [08,09]**. Ο ποταμός πηγάζει από τις χαράδρες του Τυμφρηστού και κατευθύνεται ανατολικά εκβάλλοντας στον Μαλιακό Κόλπο.

Φημισμένοι είναι και οι **υγροβιότοποι**, όπως αυτός του Δέλτα του Σπερχειού, που είναι πολύ σημαντικός και σχηματίστηκε από τις προσχώσεις του ποταμού. Το μεγαλύτερο τμήμα της έκτασης που καταλαμβάνει είναι καλλιεργήσιμη γη (κυρίως ορυζοκαλλιέργειες), ενώ φιλοξενεί πλούσια ορνιθοπανίδα. Κοντά στο Δέλτα του Σπερχειού, σημαντικός είναι επίσης ο υγροβιότοπος της Αγίας Παρασκευής. Το χαμηλού υψόμετρου όρος **Καλλίδρομο** έχει μονοπάτια ιδανικά για πεζοπορία. Παράλληλα, στη βόρεια πλευρά του βρίσκεται το εξαιρετικής ομορφιάς ομώνυμο δάσος που το χαρακτηρίζουν η πυκνή βλάστηση και τα πεύκα. Στην περιήγησή σας θα δείτε πολλά τρεχούμενα νερά, ενώ στην κορυφή του υπάρχει και μια μικρή λίμνη. Το συνολικό τοπίο είναι απaráμιλλης φυσικής ομορφιάς. Βότανα, αρωματικά φυτά, φαρμάγνια, ρεματιές με πλατάνια, λόφοι και χρώματα που προσαρμόζονται στην εποχή συνθέτουν μαγευτικές εικόνες!

Μέσα στο πράσινο του Καλλίδρομου «κρύβεται» και

[08]

[09]

ΦΘΙΩΤΙΔΑ

το γραφικό χωριό της **Μενδενίτσας** που έχει εξαιρετική θέα. Εκτός, όμως, από την υπέροχη θέα εδώ δεσπόζει το μεσαιωνικό κάστρο, ένα από τα σπουδαιότερα και πιο καλοδιατηρημένα, με την πανοραμική θέα να χάνεται στο απέραντο μπλε της θάλασσας, ενώ μια επίσκεψη αξίζει και στο Λαογραφικό Μουσείο του χωριού.

Κάντε μια εκδρομή μέχρι το χωριό **Κάτω Τιθορέα**, το οποίο φημίζεται για το ομώνυμο, μεγάλο σε έκταση **Αισθητικό Δάσος** του, που βρίσκεται στη νότια πλευρά του χωριού. Τα εκατοντάδες στρέμματα του δάσους καλύπτονται από πλούσια βλάστηση, κυρίως βελανιδιές, κέδρα, έλατα αλλά και αυτοφυή δέντρα. Μέσα στο δάσος θα δείτε και τον έναν από τους δύο εναπομείναντες πύργους του αρχαίου τείχους της περιοχής.

[10]

[12]

Τα Ιαματικά Λουτρά

Τα φημισμένα **Καμένα Βούρλα** [12,14], που είναι χτισμένα ανάμεσα στο βουνό και τη θάλασσα, στο νοτιοανατολικό άκρο του Μαλιακού Κόλπου και στις πλαγιές του όρους Κνημής, αποτελούν ένα διαχρονικό τουριστικό θέρετρο από τη δεκαετία του 1960. Θα βρείτε όμορφες ακτές και καταπράσινο δάσος σε απόλυτη αρμονία, κοντινές παραλίες με εύκολη πρόσβαση, γραφικά χωριά σε μικρή απόσταση, ιστορικά και πολιτιστικά αξιοθέατα,

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

[14]

καταπληκτικά εστιατόρια και ενδιαφέρουσες προτάσεις για νυχτερινή διασκέδαση. Όσο για τις ιαματικές πηγές τους, για τις οποίες ανέκαθεν φημίζονταν, αποτελούν μυστικό ομορφιάς και ευεξίας!

Τα Καμένα Βούρλα, με φόντο το πανέμορφο φυσικό τοπίο, προσφέρουν στον επισκέπτη πλήθος επιλογών. Εδώ μπορείτε να βρεθείτε σε ελάχιστο χρόνο από το βουνό στη θάλασσα! Η ανατολική πλευρά της περιοχής βρέχεται ολόκληρη από τον Μαλιακό Κόλπο και λίγο από τον Βόρειο Ευβοϊκό, με αποτέλεσμα από πολλά χαμηλά σημεία αλλά και από τους ορεινούς οικισμούς, χτισμένους στην πλειονότητά τους αμφιθεατρικά, η θέα να είναι μαγευτική και να χάνεται στο απέραντο γαλάζιο!

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Σημαντική και ενδιαφέρουσα είναι η γνωστή **λουτρόπολη της Υπάτης** [10] με τις ιαματικές πηγές, αφιερωμένες στη θεά Αφροδίτη, καθώς κατά την αρχαιότητα χάριζαν τα θεϊκά δώρα της ομορφιάς και της υγείας. Αξιόλογα αξιοθέατα είναι το Βυζαντινό Μουσείο, το **Μεσαιωνικό Κάστρο** [13] και το Κακογιάννειο Αστεροσχολείο Υπάτης που διαθέτει και πλανητάριο.

Στην περιοχή υπάρχουν επίσης **οι ιαματικές πηγές Δρανίστας - Καϊτσας** [11]. Τα Λουτρά βρίσκονται σε ένα υπέροχο καταπράσινο φυσικό τοπίο έξω από τη Μακρυρράχη και πολύ κοντά στη Λίμνη Σμοκόβου.

Επίσης, τα ιαματικά **Λουτρά Άμπλα Παλαιοβράχας** με τις αποδεδειγμένες θεραπευτικές τους ιδιότητες, που αποτελούν το κόσμημα του ομώνυμου χωριού, και είναι πόλος έλξης ντόπιων και επισκεπτών.

Πόλεις, χωριά, οικισμοί & αξιοθέατα!

Η πρωτεύουσα της Φθιώτιδας, η **Λαμία** [15,19,21], ισορροπεί ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν. Πρόκειται για μια σύγχρονη πόλη, με τέσσερις πλατείες στο κέντρο της, σε πολύ μικρή απόσταση η μία από την άλλη, με το πολύ γνωστό ομώνυμο **Κάστρο** της, ενώ φημίζεται για τις εκλεκτές ταβέρνες της! Κάντε σίγουρα μια επίσκεψη στο **Αρχαιολογικό Μουσείο** [18] και μετά μια βόλτα

πολιτισμό και την πρώιμη εποχή του σιδήρου. Υπάρχουν επίσης διάσπαρτα δείγματα από οικοδομήματα της αρχαίας ομώνυμης πόλης.

Δείτε το **Μεσαιωνικό Φράγκικο Κάστρο στον Δομοκό** με την πανοραμική θέα. Στα δυτικά του κάστρου διατηρούνται ακόμα τμήματα από τα Κυκλώπεια Τείχη του αρχαίου κάστρου. Στη Δυτική πλευρά του Δομοκού θα βρείτε το κτήριο των **Φράγκικων Λουτρών**, τα οποία ανακατασκευάστηκαν από τους Οθωμανούς. Νότια από τον Δομοκό, σε μόλις 11 χλμ., θα βρεθείτε στο ιστορικό **χωριό Ξυνιάδα [22]** όπου βρίσκεται και η γνωστή Ι.Μ. Παναγίας Ελεούσης ή Φανερωμένης.

Σε κομβικό σημείο βρίσκεται η νεότερη κοινότητα, το **Νέο Μοναστήρι**, ο τελευταίος οικισμός της Φθιώτιδας. Εδώ υπάρχει η επισκέψιμη η **Αρχαία Ακρόπολη Πρόερνας [20]** που έχει

τεράστιο αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Η κατοίκηση της περιοχής, σύμφωνα με τα ευρήματα, ξεκινά από την Εποχή του Χαλκού!

Στον μικρό οικισμό του **Θαυμακού** θα δείτε από κοντά την τρίκλιτη παλαιοχριστιανική βασιλική του 6ου αι., με τον υπέροχο ψηφιδωτό διάκοσμο που ήρθε στο φως από αρχαιολογική σκαπάνη. Η εκκλησία έχει μεγάλο θρησκευτικό, ιστορικό αλλά και πολιτιστικό ενδιαφέρον, καθώς αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της πρωτοβυζαντινής εποχής.

Εξίσου ενδιαφέρον είναι το **Μοναστήρι Αγίας Τριάδας Μελιταίας**, χτισμένο σε υψόμετρο 800 μέτρων στην περιοχή της αρχαίας Μελιταίας. Σπουδαίες σημασίες και πολύ γνωστό είναι το γυναικείο **μοναστήρι της Γεννήσεως της Θεοτόκου της Δαμάστας [25]**, σχεδόν 20 χλμ. μακριά από τη Λαμία, χτισμένο σε μια κατάφυτη ορεινή περιοχή με εξαιρετική θέα.

στον **κατάφυτο λόφο του Αγίου Λουκά**, καθώς η πρόσβαση είναι πολύ εύκολη και βρίσκεται πολύ κοντά στην πλατεία Διάκου. Πιείτε τον καφέ σας εδώ απολαμβάνοντας παράλληλα τη μαγευτική θέα στην Οίτη, στην κοιλάδα του Σπερχειού και στον Μαλιακό Κόλπο.

Στον λόφο μέσα στο δασύλλιο θα δείτε και το **εκκλησάκι του Αγίου Λουκά [16]** του 1910, που το αγκαλιάζει ένα πανέμορφο πράσινο τοπίο. Το μικρό αυτό εκκλησάκι έχει πολιτιστική και ιστορική αξία, πλην της θρησκευτικής, καθώς έχει άμεσα συνδεθεί με ιστορικά γεγονότα, γι' αυτό και έχει χαρακτηριστεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Σπουδαίες πόλεις της περιοχής είναι επίσης τα **Καμένα Βούρλα, η Αταλάντη, η Ελάτεια, η Λάρυμνα, η Αμφίκλεια [17], η Τιθορέα, η Υπάτη, η Μακρακώμη, η Σπερχειάδα, το Πλατύστομο και ο Δομοκός**.

Ξεκινήστε με αφετηρία την **Ελάτεια** ένα πολύ ενδιαφέρον οδοιπορικό στη **Λοκρίδα**. Η ευρύτερη περιοχή παρουσιάζει έντονο ιστορικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον, αν αναλογιστεί κανείς ότι οι λαξευτοί τάφοι με τα πλούσια κτερίσματα, που έχουν ανακαλυφθεί στην Ελάτεια όπως και άλλα αρχαιολογικά ευρήματα, έχουν δώσει πολύτιμα στοιχεία όχι μόνο για την ιστορία της περιοχής αλλά γενικότερα για τον μυκηναϊκό

[22]

[23]

[24]

Πολύ κοντά στην κοινότητα Ομβριακής βρίσκεται η **Ι.Μ. του Αγίου Αθανασίου**, που χτίστηκε το 1565. Ιδιαίτερα αξιόλογες και ενδιαφέρουσες είναι οι τοιχογραφίες στο εσωτερικό του Καθολικού της. Πίσω από το Κάστρο υπάρχει η πολύ όμορφη **εκκλησία της Αγίας Παρασκευής**, που, εκτός της θρησκευτικής της σημασίας, ξεχωρίζει για το υπέροχο σημείο όπου είναι χτισμένη, προσφέροντας πανοραμική θέα.

Στην όμορφη κωμόπολη **Αταλάντη** [24], χτισμένη στους πρόποδες του **βουνού Ρόδα**, θα δείτε την ιστορική κατακόμβη του Αγίου Αθανασίου, όπου στο βάθος της υπάρχει η εκκλησία του Αγίου Αθανασίου, το Αρχαιολογικό Μουσείο Αταλάντης, το εκκλησάκι του Οσίου Σεραφείμ μέσα στο δάσος, το μοναστήρι των Αγίων Αναργύρων του 17ου αι., το ξωκλήσι του Αϊ-Γιάννη του Ρόδα, με φόντο ένα καταπράσινο τοπίο κ.ά. Κάντε βόλτα στα χωριά... Το ορεινό χωριό **Κυρτώνη** ή αλλιώς Κολάκα είναι χτισμένο στις πλαγιές του όρους Ρόδα, σε υψόμετρο περίπου 500 μέτρων. Στην περιοχή σώζεται το «Κάστρο της Κυρτώνης», στη θέση Πύργος, ενώ στο χωριό

βρίσκεται και η πανάρχια βρύση «Καμίνι». Στην τοποθεσία «Καμινάκι» υπάρχει βράχος από τον οποίο αναβλύζει παγωμένο νερό με ιαματικές ιδιότητες. Ο πανέμορφος γραφικός οικισμός **Μέγας Πλάτανος**, απέναντι από την Αταλάντη και χτισμένος πάνω σε λόφο, προσφέρει καταπληκτική θέα στον Κόλπο της Αταλάντης. Βορειοδυτικά του οικισμού βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος Παλαιόκαστρα.

Νότια της Αταλάντης, ανάμεσα σε ελαιώνες, θα δείτε το μικρό χωριό **Κυπαρίσι**. Χτισμένο αμφιθεατρικά είναι το γραφικό χωριό **Καλαπόδι** με υπέροχη θέα στον Παρνασσό!

Η **Μακρακώμη** δεσπόζει στις πλαγιές της δυτικής Όθρυς, σε υψόμετρο 280μ., προσφέροντας υπέροχη θέα στον Σπερχειό ποταμό και στην όμορφη κοιλάδα του. Στη Μακρακώμη θα δείτε το Κάστρο πάνω στα βράχια, στη Χαράδρα του Νευρικού, αλλά και το Κάστρο της Λαΐνας στη νότια πλευρά της, όπως και το φημισμένο **Πλατανόδασος** [26], σε κοντινή απόσταση από την κωμόπολη. Κάντε βόλτα στο χωριό **Τυμφρηστός**, χτισμένο στους

[25]

[26]

πρόποδες του ομώνυμου όρους, σε υψόμετρο από 450μ. ως 900μ., και θαυμάστε τη μαγευτική θέα προς την κοιλάδα του Σπερχειού και στον Εθνικό Δρυμό της Οίτης. Από τα αξιοθέατα επισκεφτείτε το μοναστήρι της **Μεταμόρφωσης του Σωτήρος** [23] του 11ου-12ου αι., που χάρη στο υψόμετρο στο οποίο είναι χτισμένο εξασφαλίζει εκπληκτική θέα στον Μαλιακό Κόλπο. Πολύ κοντά στο παραδοσιακό ορεινό χωριό Καρυά βρίσκεται το γνωστό **μοναστήρι της Καρυάς**, ανεκτίμητο ιστορικό μνημείο. Αφού το χωριό Καρυά είναι τόσο κοντά,

φεύγοντας, αξίζει σίγουρα να κάνετε μια στάση! Παραδοσιακό και ορεινό είναι ιδανικό για βόλτα αλλά και για να απολαύσετε τη μαγευτική θέα. Στον οικισμό του **Αξιού**, ανατολικά της Στυλίδας, βρίσκεται το κάστρο-ακρόπολη με οχυρωματικό περίβολο, που χρονολογείται τον 4ο αιώνα π.Χ., ενώ φέρει και μεταγενέστερες προσθήκες. Επίσης, υπάρχουν και τα πυργόσπιτα, που δείχνουν ότι ο σημερινός Αχινός έχει και πρόσφατη αξιόλογη ιστορία.

Ο οικισμός της **Πελασγίας** έχει μακραίωνη ιστορία, που «φανερώνεται» σε πολλά σημεία της ευρύτερης περιοχής και έχει δώσει σημαντικά στοιχεία. Τέτοια σημεία είναι τα τμήματα του τείχους από τον οχυρωματικό περίβολο της αρχαίας πόλης που έχουν σωθεί όπως και το κάστρο του Ανδρώνα και η μυθική Άλος. Στον οικισμό βρίσκεται επίσης το Εκκλησιαστικό Μουσείο Πελασγίας, αποτέλεσμα ανασκαφών του 1979, καθώς τότε στον υπόγειο χώρο της εκκλησίας της Πελασγίας ανακαλύφθηκε ο προηγούμενος ναός των Αγίων Αποστόλων του 19ου αι. Ο ναός αναστηλώθηκε και μετατράπηκε σε μουσείο. Επίσης στο χωριό λειτουργεί Λαογραφικό Μουσείο.

Περίφημη είναι και η **ακτογραμμή της Φθιώτιδας**. Κάντε *road trip* στα παραθαλάσσια χωριά για να απολαύσετε τη θάλασσα και ωραίο φαγητό – ο Κόλπος του Μαλιακού και οι νότιες παραλίες είναι ιδανικά για εκδρομή. Επισκεφτείτε τα χωριά **Θεολόγος [30], Λιβανάτες, Αρκίτσα [29], Άγιος Κωνσταντίνος, Μώλος, Αγία Μαρίνα [28], Στυλίδα [27], Πελασγία, Γλύφα**, κ.ά., το Αισθητικό Δάσος, το πάρκο αναψυχής και το Μουσείο Υδροκίνησης στην όμορφη ορεινή **Παύλιανη** και τόσα ακόμα.

Κάντε μια βόλτα μέχρι το επίνειο της Αταλάντης, μόλις 6 χλμ. απόσταση από τον κύριο οικισμό, που δεν είναι άλλο από την **Σκάλα Αταλάντης**. Σε άμεση επαφή με τη θάλασσα και εκλεκτές επιλογές για ψαροφαγία, καφέ αλλά και ποτό, είναι ιδανική για εκδρομή. Επιπλέον εδώ θα βρείτε μία από τις μεγαλύτερες και ομορφότερες αμμώδεις **παραλίες της Λοκρίδας**. Γενικότερα η περιοχή ξεχωρίζει για τις παραλίες της, με πολλές από αυτές να έχουν βραβευτεί με γαλάζια σημαία, ενδιαφέρουσα γεωμορφολογία αλλά και υπέροχες θαλασσινές (κυρίως) γεύσεις!

Ένας μικρός «παράδεισος» για όσους αναζητούν ηρεμία αλλά και για τους λάτρεις του υποβρύχιου ψαρέματος είναι η **Αρκίτσα** με τις υπέροχες αμμώδεις παραλίες με τα κρυστάλλινα νερά.

Tip. Στην Αρκίτσα βρίσκεται ο «**Καθρέπτης Αρκίτσας**», ένα φαινόμενο παγκόσμιας γεωλογικής σημασίας και κληρονομιάς.

Όμορφες **παραλίες της Αρκίτσας** είναι η αμμώδης Σουβάλα, η βραβευμένη με γαλάζια σημαία Λιβριχίο, τα ατμοσφαιρικά Καλάμια αλλά και η παραλία Κέδρος επίσης από τις γνωστότερες της περιοχής. Στους Λιβανάτες, επίσης, θα βρείτε όμορφες ακρογιαλιές με καθαρά νερά.

Απολαύστε τη θάλασσα, τον ανοιχτό ορίζοντα και το υπέροχο ηλιοβασίλεμα από τον **Θεολόγο**, έναν όμορφο οικισμό με ομώνυμη παραλία και αξιόλογο τουριστικό θέρετρο.

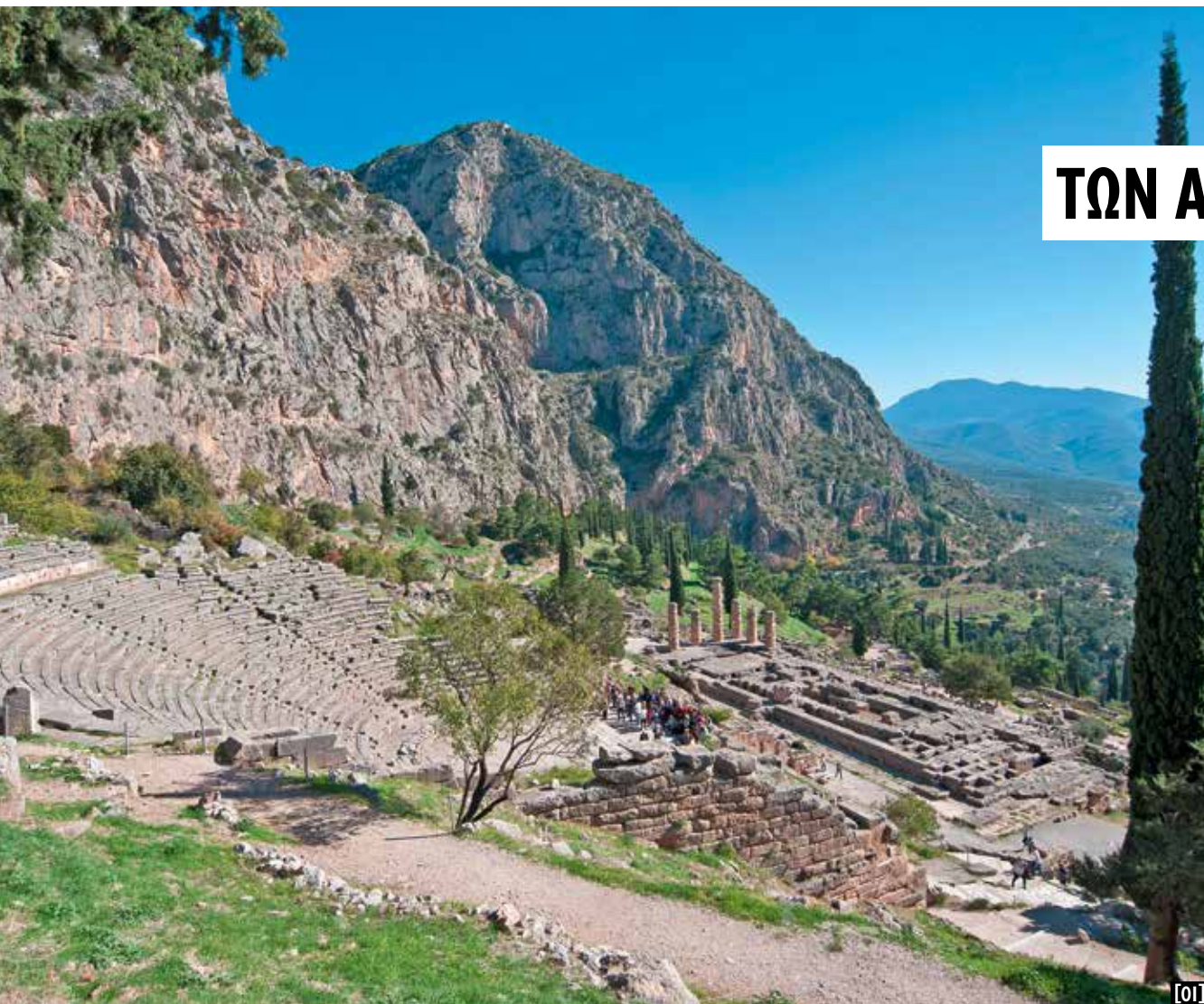
Βρεθείτε στην παραθαλάσσια **Στυλίδα**, κάντε βόλτα στην παραλία της, απολαύστε περιποιημένους μεζέδες, πιείτε τον καφέ και το ποτό σας κι αν μένει χρόνος, θαυμάστε τα φυσικά και πολιτιστικά αξιοθέατά της. **Σημ.:** Σημαντικό είναι το γεγονός ότι στη Στυλίδα δημιουργήθηκε το πρώτο Κέντρο Περιβαλλοντολογικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα προκειμένου να ελέγχεται και να διαφυλάσσεται το οικοσύστημα Μαλιακού-Οίτης-Σπερχειού.

Κάντε μια εκδρομή μέχρι το γραφικό, παραθαλάσσιο ψαροχώρι **Ακλάδι** με την αμμώδη παραλία και το φυσικό λιμάνι. Εδώ βρίσκεται και το Ζακκείο Αρχοντικό, ή αλλιώς «το σπίτι της Αβρακώμης», το οποίο διατηρείται σε άριστη κατάσταση. Ξεχωριστή θέση έχουν οι όμορφες παραλίες της περιοχής όπως οι Ράχες και η Γλύφα. Οργανωμένες και μη, τα καλοκαίρια γεμίζουν από επισκέπτες, όπως και τα ταβερνάκια δίπλα στη θάλασσα.

Tips ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Αυθεντική και ανεπιτήδευτη, η κουζίνα της Φθιώτιδας χαρακτηρίζεται από παραδοσιακές ελληνικές συνταγές με έμφαση στο ποιοτικό, γευστικό, ντόπιο κρέας. Τα περισσότερα από αυτά τα πιάτα συνοδεύουν οι εξαιρετικές πατάτες από τις Λιβανάτες που συχνά τις φτιάχνουν με φρέσκο βούτυρο, γιαούρτι και φέτα ή με κατίκι Δομοκού και φυσικά ζυμωτό ψωμί. Εξαιρετικές είναι οι χειροποίητες πίτες, φτιαγμένες από φρέσκα, ντόπια υλικά και τα παραδοσιακά ζυμαρικά. Το πιο φημισμένο ίσως τοπικό προϊόν είναι το κατίκι Δομοκού, λευκό, μαλακό τυρί με λίγα λιπαρά. Συνοδεύστε το γεύμα σας με εξαιρετικό κρασί, καθώς η περιοχή είναι γνωστή και για την οινοποιία της, όπως και για το αρωματικό τσίπουρο. Φυσικά δεν θα μπορούσαν να λείπουν τα γλυκά από τα πλούσια τοπικά τραπέζια! Δοκιμάστε το δημοφιλές γαλακτομπούρεκο Λαμίας, τον μπακλαβά με χειροποίητο φύλλο αλλά και τους υπέροχους κουραμπιέδες.

[01]

Ο ΤΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΘΕΣΕΩΝ

Ο «Ομφαλός της Γης»... οι παγκοσμίως γνωστοί **Δελφοί** βρίσκονται εδώ. Η Φωκίδα, πανέμορφη μέσα στις αντιθέσεις της διαθέτει πλήθος ιστορικών και αρχαιολογικών θησαυρών, προστατευόμενες περιοχές, παραδοσιακούς οικισμούς, βουνό και θάλασσα, σπάνια άγρια πανίδα και χλωρίδα. Από την Γκιώνα και τον Παρνασσό, φτάνει μέχρι τον Κορινθιακό Κόλπο. «Χαθείτε» στο μεγαλείο της αξεπέραστης αυτής ελληνικής γης και ακολουθείστε τα χνάρια της σπουδαίας ιστορίας της. Το επιβλητικό τοπίο συνδυαστικά με τις προσεγμένες επιλογές σε φαγητό και διαμονή την καθιστούν must προορισμό.

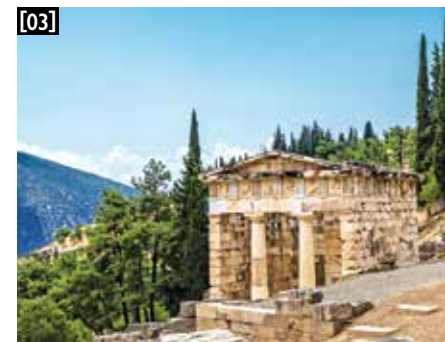

[02]

Οι περίφημοι Δελφοί

Οι ξακουστοί στα πέρατα του κόσμου, Δελφοί, το κέντρο του κόσμου, αποτελούν όλο το μεγαλείο της αρχαίας Ελλάδας συμπυκνωμένο στο «κέντρο» του αρχαίου κόσμου! Εδώ, σύμφωνα με τον μύθο, όταν ο Δίας ελευθέρωσε δυο αετούς, τον έναν από την ανατολή και τον άλλο από τη δύση, εκείνοι συναντήθηκαν πάνω από τους Δελφούς. Στους πρόποδες του Παρνασσού, κατά την αρχαιότητα λειτουργούσε το πιο φημισμένο μαντείο της Ελλάδας με τεράστια συμβολή στην εξέλιξη του πολιτισμού,

[03]

[04]

[05]

[06]

το **Μαντείο των Δελφών**. Μάλιστα ο μύθος λέει ότι ο Διόνυσος και όχι ο Απόλλωνας ήταν ο πρώτος που πήρε στην κατοχή του τον μαντικό τρίποδα, το κατεξοχήν σύμβολο του Μαντείου και από αυτόν τα διεκδίκησε έπειτα και τα πήρε Απόλλωνας.

Οι Δελφοί είναι μια εκτεταμένη ζώνη προστασίας που συμπεριλαμβάνει το εντυπωσιακό **δελφικό τοπίο, τον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών [01,03]**, τους **ελαιώνες** της Άμφισσας, τον **Εθνικό Δρυμό Παρνασσού** και πολλά ακόμα. Φυσικά, πρέπει να επισκεφτείτε τον σπουδαίο αρχαιολογικό χώρο των Δελφών, **μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO**, από τα πιο σημαντικά και γνωστά πολιτιστικά και ιστορικά μνημεία του κόσμου, που αποκαλύφθηκε από τις συστηματικές ανασκαφές της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής στα τέλη του 19ου αιώνα και προσελκύει τεράστιο πλήθος επισκεπτών. Οι Θησαυροί, το Ιερό του Απόλλωνα, η Θόλος της Αθηνάς Προναίας, το θέατρο αλλά και το στάδιο, η Κασταλία Πηγή είναι μόνο κάποια από όσα θα δείτε. Ολοκληρώστε την επίσκεψή σας στο **μουσείο των Δελφών**, που είναι ένα από τα πιο σημαντικά της χώρας. Στις αιθουσές του θα δείτε σπουδαία ευρήματα τεράστιας αρχαιολογικής και πολιτιστικής αξίας, όπως ο **Ηνίοχος [02]** και η Σφίγγα των Ναζίων.

Ανακαλύψτε τις ομορφιές της Φωκίδας!

Κάντε μια βόλτα στην πρωτεύουσα της Φωκίδας, την **Άμφισσα [07]** που βρίσκεται ανάμεσα στον Παρνασσό και την Γκιώνα. Σημείο αναφοράς ο περίφημος ελαιώνας της, ένας από τους μεγαλύτερους του κόσμου με πάνω από ένα εκατομμύριο ελαιόδεντρα, προστατευόμενος από το δίκτυο Natura 2000 και ο αρχαιότερος στην Ελλάδα, ηλικίας 3.000 ετών! Στο κέντρο της πόλης δεσπόζει η Μητρόπολη, αφιερωμένη στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου που ξεχωρίζει για την βυζαντινή αρχιτεκτονική της αλλά και τον εσωτερικό διάκοσμο που αγιογραφήθηκε από τον γνωστό αγιογράφο Σπύρο Παπαλουκά. Επίσης σήμα κατατεθέν της Άμφισσας είναι το Κάστρο της, που ονομάζεται και **Κάστρο Σαλώνων [08]** με σπουδαία ιστορία μέσα στους αιώνες που ξεκινά από την αρχαιότητα και φτάνει

[07]

[08]

[09]

μέχρι την ελληνική επανάσταση του 1821, όπου το κάστρο και η ευρύτερη περιοχή, τα Σάλωνα έγιναν επίκεντρο της επανάστασης στη Ρούμελη. Ήταν το πρώτο κάστρο που έπεσε σε ελληνικά χέρια κατά την επανάσταση, το Πάσχα του 1821, όταν ο οπλαρχηγός Πανουργιάς επικεφαλής των Ελλήνων αγωνιστών αποδεκάτισε την μεγάλη φρουρά των Τούρκων και επανέκτησε το κάστρο. Στην Άμφισσα σώζεται και το σπίτι του οπλαρχηγού το οποίο από το 2019 ονομάζεται «Μουσείο Ελληνικής Επανάστασης».

Μια επίσκεψη αξίζει σίγουρα και το ιστορικό βυζαντινό **μοναστήρι της Παναγίας Παντάνασσας [05]** του 15ου αιώνα που βρίσκεται σε ένα υπέροχο καταπράσινο τοπίο, στην ιστορική κωμόπολη της Γραβιάς η οποία έμεινε γνωστή στην ιστορία κυρίως για την μάχη και τη νίκη του Οδυσσέα Ανδρούτσου και των 120 αγωνιστών εναντίον των Τούρκων τον Μάιο του 1821 στο περίφημο **«Χάνι της Γραβιάς» [06]**, όπου έγινε μια από τις πιο σημαντικές μάχες για την εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης. Στο κτήριό στεγάζεται επίσης, μουσείο αφιερωμένο στη μάχη και τη νίκη των Ελλήνων.

Περπατήστε στην συνοικία **Χάρμαινα [04]** της Άμφισσας, είναι σίγουρα η πιο γραφική γειτονιά της με ατμόσφαιρα θα σας συνεπάρει περπατώντας στα πέτρινα σοκάκια της. Στο παρελθόν ήταν δημοφιλής για τα βυρσοδεψεία- γνωστά και ως Ταμπακαριά. Σήμερα λειτουργούν ελάχιστα από αυτά. Την περιοχή συνοδεύει εδώ και αιώνες ο θρύλος με το λεγόμενο «Στοιχείο της Χαρμαινας». Ένα αφήγημα που έχει διατηρηθεί από γενιά σε γενιά και εξιστορεί μια τραγική ιστορία αγάπης. Ο θρύλος αναβιώνει κάθε χρόνο το τελευταίο Σαββατοκύριακο της Αποκριάς.

Στον δυτικό Παρνασσό κοντά στη θέση Καλάνια, σε υψόμετρο 1.260 μέτρων βρίσκεται το **σπήλαιο Επτάστομος [09]**. Το παράξενο όνομά του προέκυψε από τα επτά βάραθρα που οδηγούν στο εσωτερικό του. Το μέγεθος και το βάθος του σπηλαίου δεν έχουν αποσαφηνιστεί μέχρι σήμερα. Η θερμοκρασία στο εσωτερικό του σπηλαίου είναι σταθερά πολύ χαμηλή από 0 ως 2 βαθμούς κελσίου, γεγονός που με το πέρασμα των αιώνων κατέληξε και στην δημιουργία σταλαγμίτων και σταλακτίτων. Είναι επισκέψιμο για όσους, τολμηρούς θέλουν να το εξερευνήσουν!

[10]

Στην καρδιά του Κρυσσαίου Κόλπου βρίσκεται το **Γαλαξίδι [10,11]**, μια γραφική παραθαλάσσια κωμόπολη με νησιώτικο άρωμα, αρχοντική ατμόσφαιρα, αίσθηση άλλης εποχής και ένα από τα πιο παραδοσιακά ναυτικά χωριά. Πρόκειται για μια γαλαζοπράσινη γωνιά γης μόλις 30 χλμ. από την Άμφισσα. Περιπλανηθείτε στα δρομάκια της, δείτε τα επιβλητικά καπετανόσπιτα και κάντε βόλτα στα δύο φυσικά λιμάνια, αυτά της Αγοράς και του Χηρόλακα. Η θαλασσινή περηντζάδα τις νύχτες του καλοκαιριού, είναι μια ξεχωριστή εμπειρία. Επισκεφθείτε το Ναυτικό και Εθνολογικό Μουσείο για να δείτε σπουδαία εκθέματα, χαθείτε μέσα στα καντούνια του και δοκιμάστε τις υπέροχες θαλασσινές νοστιμιές του. **Σημ.** Στο Γαλαξίδι κάθε χρόνο την Καθαρά Δευτέρα γίνονται τα γνωστά **«Αλευρομουτζουρώματα»**.

Στον Κορινθιακό κόλπο και ατενίζοντας το απέραντο γαλάζιο του, φωλιάζει η

όμορφη **Ιτέα**. Κάντε βόλτα στο μεγάλο παραλιακό μέτωπο και απολαύστε καλό φαγητό, κυρίως θαλασσινά. Επισκεφθείτε, μεταξύ άλλων, τις παραλίες της δυτικής πλευράς, από τις οποίες ξεχωρίζει η βραβευμένη με γαλάζια σημαία παραλία Τροκαντερό. Εδώ θα απολαύσετε το μπάνιο σας και ηλιοθεραπεία που θα συνδυάσετε με καφέ ή και εκλεκτό φαγητό δίπλα στο κύμα. Επίσης στη δυτική πλευρά θα βρείτε και την εξίσου γνωστή και βραβευμένη με γαλάζια σημαία παραλία Μαιάμι με φόντο ένα πανέμορφο τοπίο αλλά και πολλές ψαροταβέρνες που «συνωμοτούν» στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής. Αν ψάχνετε πιο ήσυχες παραλίες επισκεφθείτε τη Ναυσικά και την Ευαγγελίστρια. Αν πάλι είστε από τους τολμηρούς... μπορείτε να επισκεφθείτε τις βραχονησίδες στον κόλπο της Ιτέας (Κρυσσαίος) που είχαν χρησιμοποιηθεί ως καταφύγια κατά τους λεγόμενους πρωτοβυζαντινούς αιώνες.

Τα αλπικά τοπία στα Βαρδούσια, η **τεχνητή λίμνη Μόρνου** στο **Λιδορίκι**, οι κεντημένες ακτές στο Ευπάλιο και το νησιώτικο τοπίο και άρωμα του Τολοφώνα αλληλοσυμπληρώνουν την επιβλητική ομορφιά του τόπου. Εδώ θα έρθετε σε απόλυτη επαφή με τη φύση και θα αποτυπώσετε στη μνήμη σας τις εντυπωσιακές εικόνες που έφτιαξε με μαεστρία! Επισκεφθείτε το μικρό μεν, το μεγαλύτερο του Κορινθιακού κόλπου δε, και το μόνο κατοικημένο με λίγες δεκάδες ανθρώπους, νησάκι **Τριζόνια [12]**, το οποίο απέχει μόλις 5 λεπτά

[11]

[12]

από την ηπειρωτική χώρα! Ήσυχο, μικρό και πολύχρωμο είναι ιδανικός προορισμός για καλοκαιρινή εκδρομή.

Μην χάσετε: Το Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας ή αλλιώς Vagonetto σε μικρή απόσταση από την Άμφισσα, νότια της Γραβιάς. Είναι το μοναδικό στην Ευρώπη θεματικό πάρκο για εξώρυξη βωξίτη! Είναι επισκέψιμο ώστε το κοινό να μάθει την ιστορία της εξόρυξης του βωξίτη και να ταξιδέψει πίσω στο χρόνο «ανεβαίνοντας» στο vagonetto, δηλαδή το τρενάκι που χρησιμοποιούσαν οι μεταλλωρύχοι, που θα τους ξαναγagne σε έναν άλλο διαφορετικό κόσμο!

Tips ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Το νούμερο ένα προϊόν δεν είναι άλλο από τις φημισμένες, εξαιρετικής ποιότητας και γεύσης, ελιές της Άμφισσας. Αντίστοιχης υψηλής ποιότητας και γεύσης το ελαιόλαδο, φημισμένα είναι τα κρεατικά αλλά και τα γαλακτοκομικά προϊόντα από το Λιδορίκι και την Γκιώνα και οι θαλασσινοί θησαυροί στο Γαλαξίδι. Η περιοχή της Γκιώνας φημίζεται για το τυρί, το κρέας και τις χειροποίητες πίτες. Η πόλη της Δεσφίνας έχει μεγάλη παράδοση στην παρασκευή παζμαδιών. Η παραγωγή γαλακτοκομικών είναι διαδεδομένη στη Φωκίδα. Υπάρχουν πολλά τυροκομεία στην περιοχή. Γνωστά πολύ είναι και το οψιμοτύρι όπως και η φέτα Λιδορικού. Το οψιμοτύρι είναι ένα εξαιρετικό τυρί με πικάντικη αλλά δροσερή γεύση, που σερβίρεται όμως σχεδόν σε όλες τις ταβέρνες της περιοχής. Εκλεκτές είναι οι ψαροταβέρνες αλλά και τα εστιατόρια του Γαλαξιδίου και της Ιτέας, με φρέσκα ψάρια και θαλασσινούς μεζέδες. Το γεύμα σας θα συνοδεύσουν εκλεκτά τοπικά κρασιά και τσίπουρα και θα το ολοκληρώσουν το ντόπιο γιαούρτι με μέλι από έλατα. Γνωστό τοπικό γλυκό στο Γαλαξίδι είναι το ιδιαίτερο ρεβανή, το γλυκό αμύγδαλο αλλά και το ραβανάκι που μοιάζει με το ραβανί.

Η Στερεά Ελλάδα χάρη τόσο στην ποικιλομορφία των τοπίων, του κλίματος και των εδαφών της όσο και στη βαθιά γαστρονομική της ιστορία και παράδοση χιλιετιών στην αξιοποίηση των φυσικών πόρων έχει σήμερα να επιδείξει ένα πλούσιο χαρτοφυλάκιο αγροδιατροφικών προϊόντων υψηλής ποιότητας. Ειδικότερα δε, μεταξύ των Στερεοελλαδικών γαστρονομικών «διαμαντιών» συγκαταλέγονται ορισμένα από τα πιο γνωστά και σημαντικά Π.Ο.Π. (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης) και Π.Γ.Ε. (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη) προϊόντα της χώρας μας.

Προϊόντα Π.Ο.Π

ΚΑΤΙΚΙ ΔΟΜΟΚΟΥ Το Κατίκι Δομοκού είναι τυρί από αιγοπρόβριο γάλα, με προέλευση από το Δομοκό Φθιώτιδας. Είναι λευκό, μαλακό τυρί με λίγα λιπαρά. Έχει μέγιστη υγρασία 75%, αλάτι 1%, ελάχιστο λίπος επί ξηρού 40%.

ΦΕΤΑ Η φέτα είναι λευκό τυρί από αιγοπρόβριο γάλα, που ωριμάζει μέσα σε άλμη. Αν και φτιάχνεται σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, κάποιες περιοχές, κυρίως ορεινές, φημίζονται για τη φέτα τους, μάλλον

εξαιτίας της εκλεκτής βουνίσιας χλωρίδας. Σε αυτές συγκαταλέγεται και όλη η Στερεά Ελλάδα.

ΦΟΡΜΟΑΕΛΑ ΑΡΑΧΟΒΑΣ Παρασκευάζεται από πρόβριο ή γίδινο, γάλα, ή μείγμα και των δύο, σε μικρά κυλινδρικά καλάθια. Έχει ημίσκληρη υφή, κίτρινο χρώμα και πλούσια, πικάντικη και μέτρια αλμυρή γεύση. Περιβάλλεται από σκληρή συνδετική φλούδα. Καταναλώνεται κυρίως σαν σαγανάκι ή ψητό στη σχάρα.

ΚΟΝΣΕΡΒΟΛΙΑ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ

Στην Φθιώτιδα προσφέρει την Π.Ο.Π Κονσερβολιά Αταλάντης. Με χρώμα μαύρο ή πράσινο έως αχνοκίτρινο, με γεύση φρουτώδη, και τραγανή σάρκα που αποσπάται εύκολα από τον πυρήνα για τη διευκόλυνση του ουρανίσκου μας.

ΚΟΝΣΕΡΒΟΛΙΑ ΣΤΥΛΙΔΑ Αυτή η ποικιλία παράγει επιτραπέζιες ελιές που είναι γνωστές για τα πλούσια οργανοληπτικά χαρακτηριστικά τους. Το εύκρατο

μεσογειακό κλίμα της περιοχής, το ιδανικό υψόμετρο της καλλιεργούμενης γης, η απόσταση της θάλασσας σε συνδυασμό με μια μέση ετήσια θερμοκρασία 16,5 βαθμών Κελσίου βοηθούν τα δέντρα αυτής της ποικιλίας να αναπτυχθούν και έτσι να διασφαλιστεί μια ισορροπημένη αναλογία όλων αυτών των θρεπτικών ουσιών που κάνουν αυτή την ποικιλία μοναδική και ικανοποιητική την παραγόμενη ποσότητα. Τα προϊόντα που παράγονται είναι ελιές πράσινες, πράσινες βιολογικές, μαύρες, μαύρες βιολογικές, εκπυρηνωμένες, γεμιστές, κομμένες σε φέτες και μισές.

ΚΟΝΣΕΡΒΟΛΙΑ ΑΜΦΙΣΣΗΣ

Είναι μεγαλόκαρπη, επιτραπέζια, ελληνική ποικιλία ελιάς γνωστή με διάφορα ονόματα, όπως Χοντροελιά, Κονσερβολιά, Μαυροελιά κτλ.

ΚΟΝΣΕΡΒΟΛΙΑ ΡΟΒΙΩΝ Η

«Κονσερβολιά Ροβιών» χαρακτηρίζεται σαν μεγαλόκαρπη (120–260 τεμάχια/κιλό). Συγκομίζεται πολύ πρώιμα, Σεπτέμβριο ή το αργότερο τέλη Οκτωβρίου, οι πράσινες (το 70% περίπου της συνολικής παραγωγής). Οι ξανθιές μαζεύονται από τα μέσα Οκτωβρίου και οι μαύρες από τα μέσα Νοεμβρίου μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου. Ως γεωγραφική ζώνη προέλευσης, επεξεργασίας και μεταποίησης αποτελούν τα

διοικητικά όρια του δημοτικού διαμερίσματος Ροβιών της Εύβοιας.

ΚΕΛΥΦΩΤΟ ΦΙΣΤΙΚΙ ΦΘΙΩΤΙ-

ΔΑΣ Προϊόν Π.Ο.Π χωρίς χημική απεντόμωση και χωρίς καβουρδισμα που διατηρεί έτσι αναλλοίωτη τη φυσική του γεύση, καθώς και τα θρεπτικά συστατικά του. Το Κελυφωτό Φιστίκι Φθιώτιδας δε θα μπορούσε να λείπει από τις βασικές αγροδιατροφικές προτάσεις που έχει να «καταθέσει» η Στερεά Ελλάδα στη διεθνή αγορά τροφίμων και ποτών, αντανακλώντας την αφοσίωση των παραγωγών της σε απόλυτα βιώσιμες καλλιεργητικές πρακτικές. Όλη η δύναμη της φύσης βρίσκεται πραγματικά συμπυκνωμένη σε αυτή την εξαιρετική υπετροφή με το άριστο γευστικό αποτύπωμά της.

ΞΗΡΑ ΣΥΚΑ ΤΑΞΙΑΡΧΗ

Πρόκειται για αποξηραμένα σύκα (Ficus carica) της ποικιλίας «Σμυρνείκη» και η ιδιαιτερότητά του οφείλεται στην αποξήρανση των σύκων με φυσικό τρόπο στον ήλιο, στην ιδιαίτερη γλυκιά γεύση της σάρκας και στο μέγεθος των καρπών. Τα «Ξηρά Σύκα Ταξίαρχη» έχουν ένα ομοιόμορφο υποκίτρινο χρώμα, λεπτό φλοιό και σάρκα μελιτώδους υφής, με ευχάριστη οσμή και γλυκιά γεύση. Το μέγεθός τους είναι μεγάλο, 45-55 τεμάχια ανά κιλό. Τα συκόμεντρα που καλλιεργούνται βρίσκονται αποκλειστικά μέσα στη

γεωγραφική ζώνη που καθορίζεται επακριβώς από τις κοινότητες Ταξίαρχη, Νέος Πύργος, Αγ. Γεώργιος, Ωρεοί, Ισπασία, Καμάρια και Καστανιώτισσα στη Βόρεια Εύβοια. Η περιοχή στην οποία καλλιεργούνται περικλείεται από τα βουνά της Βόρειας Εύβοιας από τις τρεις πλευρές και από τη θάλασσα από την τέταρτη, έτσι ώστε να δημιουργείται ένα ξεχωριστό μικροκλίμα.

ΞΗΡΑ ΣΥΚΑ ΚΥΜΗΣ Είναι ένα μοναδικό προϊόν αναγνωρισμένο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ως προϊόν Π.Ο.Π. Είναι παραδοσιακό και παράγεται αποκλειστικά στην περιοχή της Κύμης του Ν. Ευβοίας από 25.000 συκόμεντρα τοπικής ποικιλίας. Η ιδιαιτερότητα των σύκων Κύμης που τα κάνει μοναδικά, είναι ότι πριν τοποθετηθούν στον ήλιο για ξήρανση σχίζονται και ανοίγονται. Αφού τελειώσει η διαδικασία ξήρανσης, κλείνονται τα δύο σε ένα και προκύπτει η «ασκάδα». Τα Σύκα Κύμης καλύπτονται από ένα πολύ λεπτό φλοιό, είναι ιδιαίτερα γλυκά και έχουν ένα ιδιαίτερο ξανθό χρώμα.

ΑΚΤΙΝΙΔΙΟ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ Ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα προϊόντα του είδους του, χάρη στη γεύση, την αντοχή, αλλά και το ιδιαίτερο πράσινο χρώμα που διαθέτει. Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά οδήγησαν στην αναγνώρισή του κατά το 1993 ως προϊόντος Π.Ο.Π.

ΒΟΙΩΤΙΑ ΕΥΒΟΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΦΘΙΩΤΙΔΑ ΦΩΚΙΔΑ

visitcentralgreece.com
visitcentralgreece@pste.gov.gr

